

VÝROČNÁ ZPRÁVA

ŠTÁTNEJ UČITEĽSKEJ AKADÉMIE
V ŠTUBNIANSKYCH TEPLICIACH

ZA ŠKOLSKÝ ROK
1945—46.

TLAČILA NEOGRAFIA, ÚČ. SPOL. V TURČ. SV. MARTINE

VÝROČNÁ ZPRÁVA

ŠTÁTNEJ UČITELSKÉJ AKADEMIE
V ŠTUBNIANSKYCH TEPLICIACH

ZA ŠKOLSKÝ ROK

1945—46.

Signatúra:

5. 11. 1982
1. 4. 1982

Metodická rada pedagogických
zriaďova v Brečovej

Revízia
1966

REVÍZIA - 1982

Sostavil:

JULIUS ŽILKA,

doč. riaditeľ.

Naše vzory.

Dr. Eduard Beneš.

(* 28. mája 1884.)

Azda žiadne meno v posledných niekoľkých rokoch nebolo vyslovované s toľkou nádejou a dôverou pre budúcnosť a zas s toľkou nenávisťou pre prítomnosť ako meno Dr. Beneša. Len málo bolo tých, ktorí dobre a správne usudzovali, že Dr. Beneš je opäť predurčený v zahraničí, aby viedol náš odboj až do konečného víťazstva, aby v zahraničí správne informoval veľmoci o situácii Čechov a Slovákov doma vo vlasti. Zato mnoho, veľmi mnoho bolo tých, ktorí v ňom videli zlého politika a zlého človeka. A kto by dnes vedel pospomínať tie pestré urážky, pohany a pötupy, odznelé v časopisoch, knihách, s rečníckych tribún, z domáceho a zahraničného rozhlasu! Dnes všetkých týchto ľudí môžeme len ľutovať, lebo boli v službách lži a falše, podvodu a nenávisťi, dobre platenej peniazmi. Tak tomu bolo a my len pripomíname, že lož má krátke nohy, sama sa prezrádza, ničí a padá do zabudnutia. Padli všetci, ktorí chceli víťaziť podvodom a lžou. Ostali však ľudia, čo na svojich čistých štítoch niesli heslo: „Pravda víťazí“.

A my dnes po 8 rokoch môžeme si opäť pokojne a spokojne pripomínať narodeniny p. prezidenta Dr. Eduarda Beneša, opäť prezidenta obnovenej CSR a ukázať na jeho odhodlaný boj, vedený znova od r. 1938 až do slávneho návratu do Prahy 16. mája 1945.

Prešli roky, keď sa o Dr. Benešovi nesmeli verejne hovoriť, žiactvo v školách nesmeli o ňom nič vedieť a počuť, jeho obrazy v čítankách a školských učebniciach musely sa verejne pred profesormi vytrhať a jeho vedecké knihy z knižníc ako nebezpečné vyradiť alebo zničiť. No, ale mnohí žiaci nedali sa pomýliť. Správne pochopili, že je tu strach pred ním, lebo jeho osobnosť vysoko vyčnievala nad úroveň tých, ktorí vydávali podobné rozkazy. A život dal im za pravdu. Dožili sa nového života a veríme, že krajšieho a šťastnejšieho.

V Dr. Benešovi má CSR skutočne prezidenta a štátnika

svetove orientovaného a v týchto povojnových časoch muža na pravom mieste. Kto pozoroval vývoj politických udalostí od r. 1938, dá za pravdu Dr. Benešovi, ktorý predvídal katastrofu moderného človeka a katastrofu Európy. Predvídal rozpínavosť nacizmu a fašizmu, jeho ukrutnosti, zločiny a násilia všade tam, kde vkročí a prenikne, ale tiež aj víťazstvo demokracie a víťazstvo spojencov, tvorcov novej Európy a európskej civilizácie. A dejiny dali mu za pravdu. Preto dnes jeho meno vyslovujú s toľkou dôverou a úctou aj v zahraničí.

V Dr. Benešovi máme politika ozaj európskeho formátu. Na štátnickú a politickú dráhu pripravoval sa Dr. Beneš už za mladi, a to doma na pražskej Filozofickej fakulte, potom v Paríži na Sorbone, na Parížskej škole pre vedy politické a na Právnickej fakulte v Dijone. Takto pripravený filozoficky, politicky a národohospodársky stal sa pred prvou svetovou vojnou docentom sociologie na pražskej Filozofickej fakulte. Už vtedy zaujímal ho problém český a jeho pomer k Rakúsku, ktorú tému vedecky spracoval vo forme disertácie pre dijonskú Právnickú fakultu.

Ako 30-ročného mladého docenta zastihla ho svetová vojna r. 1914 v Prahe. Tu si ihneď ujasnil smysel vojny a jej cieľ pre malé národy, najmä slovanské. Rozhodol sa pre revolúciu proti Rakúsku, a to preto, lebo viesť vojnu a revolúciu je povinnosťou každého človeka, ak mu niekto siaha na dušu a hmotnú kultúru národa. Už vtedy bol rozhodnutý za československú samostatnosť.

Toto svoje rozhodnutie oznámil prof. Masarykovi. A keď Masaryk odišiel za hranice, Dr. Beneš organizoval tajný revolučný výbor „Maffiu“ a tajné zpravodajstvo pre styk domova so zahraničím.

Jeho činnosť skoro zbadaly úrady doma, preto odišiel z Prahy v pravý čas v sept. r. 1915 a svoju činnosť preniesol do Švajčiarska a potom do Paríža, kde aj ostal. Prof. Masaryk usadil sa v Londýne. Dr. Beneš z Paríža riadil všetku čsl. zahraničnú činnosť.

My si ani nevieme predstaviť, čo tu bolo treba námahy, aby cudzina vedela o nás a za nás sa vedela postaviť, ba za nás sa aj biť. Bolo treba oboznámiť dohodové štáty s československou otázkou a získať ich pre myšlienku čs. samostatnosti, ktorá bola možná len pri rozdelení Rakúsko-Uhorska. Ďalej bolo treba zaručiť program, že budúce Československo bude schopné života a že po zničení Rakúsko-Uhorska nastúpi nová politická

sústava, ktorá bude schopná udržať mier na zásadách demokratických.

Túto organizačnú, informačnú a politickú prácu robil sám Dr. Beneš, a to prednáškami, spismi pre rôznych politikov a článkami v Denisovej revui „La Nation Tchèque“ a v časopise „Journal des Débats“.

Ako tajomník Národnej rady parížskej získaval si pomocou franc. spisovateľov a pomocou Štefánikovou vždy väčší okruh priateľov a priaznivcov v kruhoch novinárskych, vedeckých, politických a diplomatických.

Jeho prvý politický úspech bol vtedy, keď franc. minister Briand pojal oslobodenie Čechov a Slovákov medzi vojenské ciele spojencov v pamätnej odpovedi Wilsonovi z 10. jan. r. 1917. Od tých čias politická autorita Benešova rástla. Už v jan. r. 1917 vyjednával s talianskou vládou v Ríme o dobrovoľnícke hnutie českých a slovenských zajatých v Taliansku. Hneď nato Národná rada parížska organizovala v zahraničí čsl. vojsko, k čomu dostala súhlas vlády francúzskej, anglickej a talianskej. A tak Národná rada parížska stávala sa postupne najvyšším orgánom, spravujúcim záujmy Čechov a Slovákov, a tiež stala sa základom budúcej čsl. vlády. A konečne Dr. Beneš dohodovil v Ženeve splnutie doč. vlády parížskej s praž. Národným výborom a voľbu prezidenta T. G. Masaryka.

Prišiel prevrat 1918. Pre Dr. Beneša ako zahraničného ministra ČSR nastala nová úloha, zaistiť na mierovej konferencii uznanému štátu výhodné hranice. Hodne úsilia si vyžiadala otázka dobrých stykov s Maďarskom a otázka tešínska. Táto zostávala dlho spornou, ako aj otázka Oravy, Spiša a Javoriny. Dr. Beneš vymohol na konferencii, že nový štát nebude platiť vojnové škody, ani vojnové dlhy.

Dňa 24. sept. r. 1919 vrátil sa Dr. Beneš do Prahy. Vo svojom prvom expoze v parlamente vyhlásil, že budeme viesť múdru politiku zahraničnú, budeme pokračovať v doterajšej politike so všetkými spojencami a najmä s Franciou. Chceme mať dobré a priateľské styky so susedmi a na takýchto základoch chceme založiť svoju politiku k Europe, v rámci ktorej bude zabezpečená aj ČSR.

Aby bol zabezpečený poriadok a mier v Europe, bude treba vytvoriť novú politickú sústavu v strednej Europe, nepripustiť obnovenie Rakúsko-Uhorska a vybudovať Spoločnosť národov, ktorá by zabezpečila národný a politický život každému národu, najmä národom malým.

Konstruktívnu spoluprácu Dr. Beneš prejavil hneď tým, že uzavieral obchodné smluvy so susedmi, a to s Nemeckom, Rakúskom a po čase aj s Maďarskom. Zo smlúv s Juhoslávou a Rumunskom vyrástla Malá dohoda, aby hájila ideál mieru a demokracie v strednej Európe.

Bohatá je jeho činnosť v Spoločnosti národov a najmä v Rade, kde od r. 1923 bolo zastúpené aj Československo. Jeho pričinením a za jeho predsedníctva bolo prijaté Rusko za člena Spoločnosti národov. Tu sa uplatnil Dr. Beneš ako významný reprezentant mierovej a konštruktívnej politiky. Dôležité boli tiež smluvy s Francúzskom r. 1924 a priateľská s Talianskom, napokon vojenské s Franciou a Ruskom.

Za 17 rokov ako zahraničný minister Dr. Beneš zaistil ČSR dôstojné a čestné miesto v Európe a medzi národmi sveta. To uznalo aj zahraničie a vedeli aj domáci politici. Už vtedy Dr. Beneša považovala Európa za moderného štátnika, politika ktorého je vecná, otvorená, poctivá, založená na metódach vedeckých a demokratických. Patril medzi politikov a štátnikov filozoficky vzdelaných, budujúcich na filozofii ľudskosti. Bol a je politikom striezlivým, opatrným, vedecky zdržanlivým, chápuce politiku ako boj o správne a presné vystihovanie politickej, hospodárskej a sociálnej skutočnosti. V politike bol a je vždy realistom a Europeanom v pravom slova smysle. Pritom bol a je vždy optimistom, veriac v silu ideálu, ktorý podnecuje v človekovi rozvoj veľkých mravných kvalít.

Keď sa v dec. r. 1935 prezident Masaryk vzdal úradu prezidentského, Dr. Beneš stal sa jednomyselne jeho nástupcom v úrade ako jeho žiak a jeho najbližší spolupracovník. Prezidentského úradu ujímal sa v časoch ťažkých, keď už nacizmus a fašizmus dal sa na cestu po Európe. I vtedy ešte veril, že mier musí byť zachovaný a veril v spojenectvo západných veľmocí. Tiež národ sa dôkladne pripravoval a pripravil pre možný útok zvonku.

A prišiel osudný rok 1938. V marci bolo obsadené Rakúsko Hitlerom. Hneď potom množily sa útoky na ČSR so strany nemeckej, a to tlačou a rozhlasom. Za takejto situácie prišiel Mníchov (29. sept. r. 1938), odstúpenie pohraničných krajov českých len preto, aby bol zachovaný mier. Prišiel viedenský rozsudok (2. nov. r. 1938), aby upokojil Maďarov. Toto všetko stalo sa kvôli mieru, ale mier zachovaný nebol. A konečne 14. a 15. marca r. 1939 bola rozdelená ČSR, vznikol Protektorát Čechy a Morava a Slovenský štát, oba pod ochranou Adolfa

Hitlera. Hneď potom fašizmus a nacizmus pustil sa na výboj a lúpež Európou, Afrikou, moriami a Áziou, až u Stalingradu r. 1943 zlomil si väzy.

Dr. Beneš toto všetko predvídal a hneď po Mníchove vzdal sa úradu prezidentského. Hneď potom opustil vlasť, aby v Londýne opäť začal boj proti odvekému nepriateľovi. Znova bolo treba presviedčať, získavať a propagovať, rečniť a písať, a znova veriť vo víťazstvo pravdy, práva a spravodlivosti. Tento jeho boj za novú ČSR trval skoro 7 rokov a vyžiadal si mnoho obetí ľudských a materiálnych. Víťazná Červená armáda od Stalingradu dala sa na pochod smerom na Berlín, zatiaľ čo britské a americké sily prerazily „nepremožiteľný Západný val, nepreniknuteľnú Sigfridovu líniu a neporaziteľnú nemeckú vzdušnú zbraň a armádu“, aby si obe podaly ruky v Berlíne 2. mája r. 1945.

V takýchto historických chvíľach zásluhou našich zahraničných pracovníkov, prezidenta Dr. Beneša a víťaznou Červenou armádou obnovená bola ČSR, obnovená v novom duchu a na nových základoch.

Odveký nepriateľ Slovanstva a nás všetkých padol a my môžeme uskutočňovať najvyššie ideály pravdy a humanity, vytvárať nového človeka, človeka lepšieho, dokonalejšieho, šťastnejšieho.

O tieto ideály bojoval vo svojich dielach už od mladi aj p. prezident Dr. Eduard Beneš, ktorý sa dnes dožíva 62. narodenín. Slávi ich na prahu budovateľskej práce obnovenej ČSR a volá nás všetkých k tejto práci, lebo len práca vytvára hodnoty a hodnoty tvoria cenu človeka, spoločnosti a štátu. V tom nám je vzorom a v tom naša opora, nádej a útecha.

J. Ž.

Tomáš G. Masaryk.

(7. III. 1850—14. IX. 1937.)

Po 8 rokoch shromáždili sme sa opäť 7. marca, aby sme si sprítomnili osobnosť T. G. Masaryka, ktorý zostáva i ďalej žiarivým príkladom a vzorom i pre budúce generácie. Masaryk zostáva i ďalej veľkým človekom, Europeanom, filozofom, štátnikom a z jeho veľkosti nemohol mu urvať ani zub času posledných rokov.

Celý jeho bohatý život bol vyplnený úsilím o pochopenie človeka, bojom o pravdu a spravodlivosť, o duchovnú a politickú slobodu, lebo len slobodný národ a kultúrne vyspelý môže uskutočniť ideály humanity, za ktoré Masaryk horlil, bojoval a ktorými presvedčoval a ktoré uplatňoval v živote a v práci.

Masaryk prešiel tvrdou školou života. Začal ako kováčsky učeň a skončil ako prezident. Toto jeho rozpätie životnej dráhy naplnené je bohatou tvorivou činnosťou, ktorou dvíhal a nabádal duchovný a politický vzrast národa, lebo chcel mať národ vzdelaný a politicky vyspelý. Len takýto národ má právo na život politický a môže niečo vo svete znamenať.

Masaryk stal sa učiteľom národa. Ako univerzitný profesor začal svoju dráhu vo Viedni, odkiaľ pozoroval všetok kultúrny a politický ruch domáci. Pred príchodom do Prahy chcel sa dôkladne pripraviť, a to vedecky a politicky. Už vo Viedni ako znateľ mnohých európskych rečí, najmä germánskych, románskych a slovanských, prenikol do štruktúry európskej kultúry a cestami po Taliansku a Nemecku, najmä pobyt v Lipsku na univerzite, tieto poznatky len prehĺbil a podoprel.

Masaryk ako filozof vyšiel z Platóna, z filozofa, ktorý prvý formuloval podstatu dobra a krásy a v ich harmónii videl stesnenie dokonalosti vo smysle duchovnom. Človek mravne založený, duchovne urovnaný, stáva sa vzorom a ideálom. Platón ho zaujal i svojím sociálnym cítením, snahou po rovnosti spoločenskej a snahou dať každému možnosť duchovného vzrastu a napredovania. Taktiež u Platóna našiel ideál štátu, v ktorom občania jedine môžu mať zaručenú osobnú slobodu, pravda, v štáte skutočne zriadenom a vedenom. Platón ďalej správne pochopil význam vzdelania pre ženy a správne ukázal na právo

vzdelania pre ne. A konečne uňho našiel najkrajší ideál, aby v čele štátu stál filozof, muž nad všetky málichernosti povýšený, stojaci prácou a rozhladom najvyššie. Tu vidíme základy jeho neskoršej činnosti vedeckej a politickej. Tieto myšlienky uložil Masaryk vo svojej disertačnej práci o Platónovi, ktorá mu ukázala cestu k akademickým hodnostiam.

A Masaryk pozoroval život ďalej a tento ho nútil život formovať a pretvárať. Pozoroval veľké zlo, ktoré pramení z nedostatku pravého náboženstva, ako ľudia dobrovoľne siahajú na vlastné životy, ako si necenia život, jeho hodnotu a podstatu. Tomuto zlu ľudskej spoločnosti venoval svoj habilitačný spis „Sebevražda“, ktorá ho urobila razom známym vo vedeckom svete a otvorila mu brány univerzity.

R. 1882 prišiel Masaryk do Prahy, na rozdelenú vtedy univerzitu. Do Prahy priniesol nielen bohaté skúsenosti a vedecké poznatky, ale i nové metódy a nový spôsob práce. V Prahe začína sa jeho obrodná práca, jeho úsilie o nový život kultúrny a politický. Chcel mať krajší život a novú vedu, slúžiacu pre život a na jeho prehodnotenie. Ako prof. českej univerzity vždy stál a budoval na prísnej vedeckej pravde, ktorú nebál sa povedať nikomu a otvorene. Jeho priamosť a otvorenosť získaly mu sympatie doma a v cudzine, ale tiež rozmnožily rady tých, ktorí sa stavali proti nemu. A Masaryk išiel vždy svojou priamou cestou. Pravdu bránil za každú cenu, či šlo o známe Rukopisy romantického razenia, či šlo o poveru rituálnej vraždy, alebo o známe politické procesy, ako bol viedenský, záhrebský a belehradský, ktoré obviňovali Srbov z protištátnej činnosti voči ríši. Všetky uvedené procesy Masaryk podrobil kritickému štúdiu a zistil, že všetky dokumenty, ktorými sa oháňala viedenská a peštianska justícia, boli falošné. Tieto hanebné lži odkryl Masaryk ako poslanec pred celým svetom v delegáciách r. 1910 a 1911 a ukázal, že všetko je namierené a organizovane pripravené proti Srbom v Rakúsku. Masaryk týmito politickými procesmi stal sa ochrancom Juhoslovanov a získal si ich priazeň pred prvou svetovou vojnou r. 1914.

Masaryk ako politik zastupoval stranu realistickú, lebo chcel mať politiku vecnú a vedeckú. Politicky chcel obrodíť národ a tak ho pripraviť pre politické oslobodenie. Politické obrodzenie pripravoval v časopise Nová doba a v časopise Čas, v ktorých sa dotýkal i pomerov na Slovensku.

Masarykova vedecká práca obracala pozornosť na správne pochopenie národnej a kultúrnej minulosti. Masaryk po Palac-

kom hodnotil znova smysel českých dejín a ukázal, že česká reformácia obrodila národ mravne a nábožensky, doba českého bratstva stelesnila ideál humanity a doba protireformačná snažila sa podlomiť národ v koreňoch. Prišlo však obrodenie a národ ožil kultúrne a politicky sa prebudil, aby konečne po romantickom a realistickom poznaní minulosti svojej pripravil sa na politické oslobodenie. Takto formuloval Masaryk švoj postoj k národnej minulosti a takto ho chápal vo svojich spisoch: Ján Hus, Karol Havlíček, Česká otázka a Otázka sociálna. Tu nachádzame bystré a vedecky podložené postrehy národnej minulosti.

Masaryk pozoroval aj kultúrne a politické pomery na Slovensku. Od r. 1893, vtedy po prvý raz letoval na Bystrické, zaujímal ho osud Slovenska a jeho položenie. Bolo to v roku Kollárových 100. narodenín, keď s rodinou išiel navštíviť rodisko Kollárovo do Mošoviec. Tu sa presvedčil, ako maďarská žandármeria nepripustila nikoho do Mošoviec a bodákmi rozohnala tých, ktorí sa prišli pokloniť pamiatke Kollárovej. Dal podnet k založeniu časopisu „Hlas“, nabádal k drobnej práci, ktorou možno obrodiť národ hospodársky, kultúrne a politicky. Z hlasistov vyrástla generácia, ktorá sa pričiniła za prvej svetovej vojny o oslobodenie národa.

Masaryk vedel, že konflikt bude vyvolaný skôr-neskôr, že pôjde o osud malých národov, o osud Slovanov. Malé národy videly svoju záštitu a ochranu jedine v Rusku. Masaryk vo svojom spise „Rusko a Európa“ ukázal, čo môže tento národ vykonať momentálne na záchranu malých národov. A skutočnosť dala mu za pravdu. Preto veril viac vo vlastné sily, vo vlastnú sebadôveru národa, vo vlastnú prácu. A nemýlil sa. Masaryk vedel i to, že doma zostať nemôže, preto sa rozhodol odísť za hranice a odtiaľ riadiť celú zahraničnú činnosť. Cez Taliansko dostal sa do Švajčiarska, Paríža a Londýna, kde mohol slobodne pracovať a presvedčať spojencov, že vyvolaná vojna je vojnou proti Slovanom k ich zotročeniu a ujarmeniu. Priebeh vojny dal mu za pravdu. Pravdu mali spojenci, a preto títo aj zvíťazili. A Masaryk i to videl, že z tohto zápasu môže vyjsť oslobodený aj jeho národ. V zahraničí našiel spolupracovníkov, a to Milana R. Štefánika a potom Dr. Eduarda Beneša. Spoločnou prácou, spoločným úsilím domácim a zahraničným vznikla prvá ČSR, ktorá spojila Čechov, Slovákov a Podkarpatorusov v jednom štátnom útvare.

Masaryk dokonal politické oslobodenie národa. Čo dlho pri-

pravoval teoreticky, to za 4 roky politického exilu aj previedol. V tom je jeho veľkosť a genialita, jeho štátnická múdrosť a prezieravosť. A potom 21. dec. r. 1918 mohol sa vrátiť ako Osloboditeľ do vlasti, aby ním vybudovaný štát riadil skoro celých 20 rokov.

Čo všetko bolo treba vykonať pre zabezpečenie štátu, to Masaryk uložil v diele „Svetová revolúcia“. To je jeho politický a štátnický testament.

ČSR za 20 rokov svojho trvania vykonala ozaj kus práce konsolidačnej a osvetovej. Čo doba predchádzajúca nežičila, to sa stalo v prvej ČSR. Stali sme sa skoro štátom sporiadaným a hospodársky sebestačným, štátom pokoja a poriadku. Pravda, nepriatelia poriadku hľadeli so závišťou, hľadali to, čo ničí a rozdejuje národ. A boli to často ľudia, čo osobné záujmy povýšili nad národ. A len tak sa mohlo stať, že v osudnom roku 1938, keď sila nem. imperializmu dala sa na výboj po svete, padlo za obeť aj dielo Masarykovo. Zaniklo na niekoľko rokov, aby zas jeho spolupracovníkom Dr. Benešom bolo znovu vybudované a dobudované.

Toto dielo sa uskutočnilo po páde fašizmu a nacizmu, po víťazstve slovanskej pravdy nad germánskou lžou.

Dnes v obnovenej ČSR znovu sa hlásime k dielu T. G. Masaryka a jeho odkazu chceme ostať verní, verní v práci, verní v povinnostiach a verní pri budovaní nového domova, a to dokonalejšieho a krajšieho.

J. Ž.

Milan R. Štefánik.

(21. VII. 1880—4. V. 1919.)

Shromáždili sme sa k pietnej rozpomienke z príležitosti 27. výročia smrti slovenského bohatiera, generála M. R. Štefánika. Toto výročie pripomíname si už v obnovenej CSR, na uskutočnení ktorej pred 26 rokmi činne sa zúčastnil i náš oslávenec Štefánik. A práve preto tým vrúcnejšie vinieme sa k nemu, lebo nám zostáva i ďalej žiarivým vzorom, ideálom, mužom práce, činu a odvahy. A v tom je práve jeho veľkosť a genialita.

Naša generácia nepoznala Štefánika-človeka, ako ho nepoznala i väčšina oslobodeného národa. Jeho neočakávaná a rúskom tajomstva a hrôzy zahalená smrť vyniesla ho vysoko nad náš každodenný život, ktorý tak skoro strháva vavriny s hláv svojich vyvolených a hádže slová nevd'aky po najväčších synoch národa.

Skúsenosť nás učí, že priemerný človek nemá rád nadpriemernosť. Podľa seba a svojho najbližšieho okolia posudzujeme každého. V ľudoch činu a práce hľadáme priamo chyby a nedostatky, len aby sme sa striasli nepríjemného pocitu, vyplývajúceho pri porovnaní seba, svojej malosti s veľkosťou hrdinov. My obyčajne konštatujeme, že ten alebo onen muž je človek ako my a nie je treba, aby sme mu prejavovali úctu alebo azda i vďačnosť.

A dejiny ľudstva nás učia ďalej, ako sa skoro zabúda na tých, ktorí ľudstvu a národom obetovali všetky svoje sily, svoj um, svoje srdce, ba i svoje životy len preto, aby generáciám budúcim zabezpečili krajší zajtrajšok než bol dnešok. Koľko slov lásky a obdivu, koľko sľubov vďačnosti sa povedalo a napísalo u národov na čisté štíty veľkých mužov a vzápätí koľko slov nevd'aky a hany museli zniest' a prehryznúť práve tí, ktorí si toho najmenej zaslúžili! To je údely ľudí, vyčnievajúcich vysoko nad priemerné ľudské kolektívum.

Slovák Štefánik unikol takémuto osudu jedine svojou predčasnou smrťou, ktorá ho vyrvala z nášho stredú skôr, než sme ho poznali ako človeka. A tak Štefánik svojou smrťou vyrástol nám na národného hrdinu, stal sa nám vzorom a ideálom. Tak-

to ho poznala naša generácia a väčšina oslobodeného národa a takým i zostane generáciám budúcim.

Košariská, Štefánikova kolíska, domov a hrob, lebo blízke Bradlo takmer susedí s nimi. Kraj chudobný a tvrdý, kopaničiarsky. Sem utekali prenasledovaní evanjelici z Moravy v časoch protireformačných. Ľud zato smelý a odbojný. Tu bolo ohnisko slovenského povstania proti Maďarom roku 1848.

Do tohto kraja prišiel r. 1870 za evanj. farára Pavol Štefánik z Krajného. Tu na fare často sedával i slávny Jozef M. Hurban. Tu hovorili o Slovensku a jeho budúcnosti. Prostredie, ako vidíme, skutočne slovenské, panslávske. Svoje presvedčenie slovanské prejavil i voľbou mien svojich synov: Igor-Branislav, Pavol-Svätopluk, Ľudmila, Ladislav-Dušan, Oľga, Milan-Rastislav, Elena, Fedor, Sergej-Jaromír, Kazimír-Konštantín, Mojmir a Mária. Z nich na živé zostali: Igor, ev. farár v Juhoslávii, Ladislav, verejný notár a Kazimír, dôstojník pol. stráže, a z dcér: Ľudmila, Oľga, Elena a Mária.

U Štefánikov hovorilo sa len po slovensky. A keď chlapi odchádzali na štúdiá, otec im vždy pripomínal: „Beda vám, keby ste sa mi odrodili!“

Po otcovi zdedil Milan bystrý rozum, túžbu po vzdelaní, smysel pre poéziu a sebavedomú národnú hrdosť: po matke mäkkosť a nežnosť srdca.

Už od mladí prejavoval zvláštne sklony a záľuby. Veľmi rád sa pýtal otca na všetko, ktorý ho žartovne volal filozofom a tak ho volaly i deti. Veľmi rád sedával na okne a díval sa na hviezdy, z nich niektoré volal svojimi hviezdičkami. „Budem hviezdičky čítať“ — tak odpovedal, keď sa ho opýtali na bežnú otázku, čím bude, až dorastie. Alebo zašiel si do Lopušnej, aby so záľubou púšťal si svoje obľúbené loďky po potôčiku, hovoriac, že ide do Ameriky. Hľa, sklony, prejavené v mladosti, pripravovali z neho budúceho astronoma a aviatika,

A čo tetka Kubovička, ktorá vedela tak upútať malého Milana pri rozprávaní povestí? Na ňu nemohol zabudnúť ani v Paríži. Prvý jeho učiteľ Martin Kostelný mohol o ňom povedať len to, že bol žiak pilný, príkladný, po vedách dychtivý a pre svoju tichú a krotkú povahu obľúbený nielen u učiteľa, ale aj u svojich spolužiakov. Už ako žiak elementárnej školy prejavoval zvláštnu náklonnosť k vedám fyzickým a matematickým, takže sa dalo očakávať, že pri pokračovaní v štúdiách v týchto predmetoch bude vynikať, čo sa neskôr aj dokázalo, keď sa stal svetochýrnym hviezdárom.

To sú prvé vplyvy domova, s ktorými sa mladý Štefánik vybral na stredné školy, na evanj. lýceum do Bratislavy, do Šoprona a do Sarvaša, kde v letnom období 1898 maturoval s vyznamenaním.

Milan mal vstúpiť na vysokú školu. Otec si prial, aby šiel do Budapešti, kde mohol Milan dostať štipendium. Syn sa rozhodol pre Prahu. A tak sa dal mladý, bledý, telesne slabý študent zapísať na pražskú techniku, aby po dvoch rokoch, prešúpiac na Filozofickú fakultu, mohol sa venovať štúdiu matematiky a astronómie u prof. Zengra, Strouhala a Grusa. R. 1902 zašiel si cez Zürich a Ženevu do Talianska, kde sa zúčastnil ako delegát akad. spolku Detvan na medzinárodnom študentskom kongrese v Miláne.

Dňa 12. októbra 1904 bol promován na doktora filozofie vtedajším prodekanom Filozofickej fakulty Jaroslavom Vrchlickým, ktorý mu bol otcovským priateľom. Praha určila Štefánikovi smer vedeckej dráhy a položila pevný základ jeho svetovému názoru.

Štefánik neuspokojil sa len študentskou spoločnosťou, ktorej bol vždy živým členom, ale dostal sa do spoločnosti najlepších českých ľudí. Bol to prof. Zenger, ktorý určil smer jeho vedeckého záujmu, rodina básnika Jaroslava Vrchlického, riaditeľa Fr. Bílého, dom spisovateľky Ruženy Svobodovej a živé styky s prof. Masarykom a s Dr. Herbenom. Vplyvom tejto spoločnosti badať u Štefánika záujem o vedu, umenie, filozofiu a politiku, slovom o štyri disciplíny, ktorým zostal verný po celý život. Lásku k domovu a k drahému Slovensku prejavoval živou účasťou v spolku slovenskej pokrokovej academickej mládeže Detvan a tým, že do Masarykovho Času písal po 4 roky vždy v pondelok o veciach slovenských.

Dr. Herben výstižne zachytil jeho pražský portrét, keď hovorí: „A taký krásny mladík to bol: zvedavosť života hnala ho do vtedajšieho rušného študentského života, hlad a dychtivosť za vedením, umením a plnosťou života vábily ho všetkými smermi. Horel oduševnením za Masaryka a jeho smery, poznával literatúru a písal verše o slovenskom odboji, chodil do umeleckých, hudobných a výtvarných krúžkov (Mánesa), spieval medzi študentmi, tancoval na Žofíne a bol by najradšej jedným dúškom vypil všetky dobrá a všetky krásy života. Bolo nebezpečie, že sa rozptýli, ako mnoho mladých ľudí.“

Ale nestalo sa tak so Štefánikom. Vedel pritom pracovať viac ako druhý. Prednášal o Slovensku v českých kruhoch, ale

najradšej v užších krúžkoch. Na verejnosť nerád vystupoval, zato, keď hovoril, hovoril presvedčivo a s nadšením.

Už za pražského pobytu hlási sa u Štefánika vedomie krátko-keho života. Toto vedomie dáva jeho práci ráz chvatu, ale tiež rozhodnosti. V Prahe vstupuje ešte jeden tragický prvok do života Štefánikovho: láska k žene. Celá jeho bytosť sa tiahla k ženám ako kvet k slnku, ale jeho lásky boli výbuchy mocného citu do prázdna, nezapaľujúc srdce tých, ku ktorým cieľili. Posledná láska, ktorá sľubovala konečne i naplnenie, bola zničená surovou rukou Smrti. Svoje krédo povedal v liste z Prahy: „Vy ste blažení. Pre mňa šťastia už niet. Tuším to s určitosťou.“

S bolestnou ranou v srdci, ale s pevnou vôľou odchádza Štefánik z Prahy do Paríža, kde prišiel 22. nov. 1904. Skoro bez peňazí, s malou znalosťou francúzštiny, neznámy pustil sa do veľkomestského víru Paríža. Ako sa cítil v prvých dňoch, vidieť z listu p. Vrchlickej: „Situácia moja v Paríži bola už neznesiteľná. Chorý som bol, bez groša som bol a nemal som veľké výhľady do budúcnosti.“ Ale nezúfa. „Nechcem žiť na cudzí účet, na cudzie svedomie. Ja sa prebijem, lebo sa prebiť chcem.“

S astronómom Jansenom, na ktorého najviac spoliehal, nemohol sa ani skoro dohovoriť. Štefánika ujal sa sochár Kafka. Ale Štefánik chcel sa dostať na hviezdáreň za každú cenu, preto ponúkol prof. Jansenovi bezplatne svoju pomoc. Týmto bolo rozhodnuté o ďalšom osúde Štefánikovom. A keď sa poznal ešte s matematikom Poincarom, Štefánik mal zaistené pole vedecké a spoločenské.

Rok 1905 je začiatkom vedeckej práce Štefánikovej na pôde francúzskej. Toho roku prof. Jansen posielala Štefánika na vrch Mont-Blanc, kde dal vybudovať observatórium. Ako splnil túto úlohu, vidieť najlepšie z toho, že slávny Flammarion pozdravil v ňom vynikajúceho hviezdára. A sláva Štefánikova rastie s roka na rok. Odchádza do Španielska, kde pozoruje zatmenie slnka, v Oxforde zúčastňuje sa na astronomickom sjazde, v Turkestane skúma zatmenie slnka, pritom navštívi Moskvu, Petrohrad, poznáva Tolstého, ale poznáva i národ: cítim, že národ je ťažko chorý. A znova sa púšťa do sveta. Taliansko, Sicília, sev. Afrika, Kartágo, Tunis, Malta, Sicília a Rím, Tahiti, ktoré sa mu stali druhým domovom, politické poslanie na Equatore, Brazília a konečne Maroko, to sú cesty, ktoré vykonal za účelom vedeckým.

Na všetkých uvedených cestách venoval sa nielen vede, ale

poznával i život, kultúru tamojšieho kraja. To je vplyv jeho pražských priateľov, ktorí mu dali tento všestranný záujem o všetko. Štefánik ako dobrý spoločník vedel i tu získať mnohých pre našu vec.

Pri tejto znalosti sveta a jeho krás nikdy nezabudol na svoj domov. Vždy túžil po ňom a vracal sa k nemu v spomienkach, listoch a návštevách. Prichádzal domov vždy okriať, nabráť síl do novej práce a na nové cesty. Naposledy bol na Košariskách v apríli 1913 na pohrebe svojho otca. Zašiel ešte k príbuzným do Lučenca, k sestre Olge do Spišských Vlachov, aby sa rozhliadol Slovenskom pred novou cestou do sveta. To je jeho posledný pobyt na Slovensku.

Pred vojnou Štefánik bol dobre známy v kruhoch vedecých i spoločenských, ale najmä cez vojnu upútal pozornosť i v kruhoch diplomatických. Jeho duch túžil po veľkých činoch. Na srdci ležal mu záujem o Slovensko, pre jeho slávu a blaho chcel pracovať. S týmto súvisí i jeho ctižiadosť: vyniknúť za každú cenu, nezostať prostredným. Stať sa bohatým, slávnym vynálezcom, obrátiť pozornosť na seba výpravami, ba vyniknúť i na pôde diplomacie.

Keď zazneli prvé výstrely svetového zápolenia, Štefánik správne vystihol, že to bude zápas veľký, európsky, kde sa budú merať sily, vraždiace jeho národ, so silami, víťazstvo ktorých mohlo by priniesť spásu a nový život Slovákom, ale nie v rámci Uhorska ani Rakúska, ale po boku Čechov. „Nesmieme čakať, treba čínov, čínov vážnych a užitočných.“

Preto sa Štefánik prihlásil ako dobrovoľník k francúzskej armáde. Ako pešiak bol by neznámou jednotkou, neznámym zrnkom v ohromnom organizme celej armády. Ako letec mohol by pracovať samostatne a mohol by vykonať činy, ktoré by vzbudily pozornosť najvyššieho velenia, a len tak by bol oprávnený hovoriť o svojom ľude.

Štefánik stal sa veľmi rýchle vynikajúcim letcom. Organizoval službu meteorologickú na všetkých frontoch. Robil výzvedné lety na fronte. Okrem toho si umienil, že každý deň získa aspoň jedného člena, priaznivca, pre našu vec. Týmto získal mnoho priateľov pre nás. Spomenieme si pritom i zvláštny sklon Štefánikov k aristokracii. Sám prízvukoval, že musíme národ zaristokratizovať, pravda, vo smysle gréckeho „aristos“ — najlepší. Štefánik snažil sa tiež získať zástupcov významných časopisov pre našu zahraničnú akciu. Sám si bol vedomý toho, že jednotliviec nemôže robiť divy, ale že môže niečím prispieť

k utváraníu histórie. Usiloval sa získať všade našich zajatcov a dostať ich ako dobrovoľníkov do armády po boku spojencov.

Jeho práca ide vždy súmerne a so súhlasom prof. Masaryka a Dr. Beneša. U všetkých tá istá snaha, oslobodiť Čechov a Slovákov a zaistiť im lepšiu budúcnosť. Zásluhou Štefánikovu dôjde k schôdzke Masaryka s Briandom a súhlas francúzskej vlády s našou akciou. Bol všade, kde bolo treba rady a pomoci. Ako člen Národnej rady parížskej urovnáva spory v Rusku, organizuje v Rumunsku, ide do Ameriky, Japonska a na Sibír, všade presviedča a získava vplyvných činiteľov pre náš zahraničný odboj.

A tak z jednoduchého letca roku 1918 stal sa brig. generál. Z Ruska vrátil sa chorý do Francúzska a Talianska, odkiaľ chystal sa späť do vlasti.

Toto je letný pohľad na prácu Štefánikovu cez svetovú vojnu. Štyri roky tvrdej a ťažkej práce vyžadovaly osobu celú a veci celkom oddanú. Bolo treba posvätiť všetky sily a schopnosti do služieb národa za jeho zajtrajšok. A my Slováci mali sme v Štefánikovi skutočne skvelého zástupcu a bojovníka tam za hranicami. Naša generácia nevie si dosť oceniť túto prácu, priamo nadľudskú, Štefánikovu. Veď, čo tu bolo treba námahy a úsilia, presviedčania a získavania vplyvných osobností, aby porozumela cudzina, že sme tu, že žijeme a že chceme žiť ako slobodný národ. A ďakujeme Štefánikovi, že sa ujal nášho národa práve v dobách najhorších a preň najosudnejších. Jeho silný duch, hoci v chorľavom tele, a silná viera vo víťazstvo pravdy a slobody vedely imponovať každému a každého získať. Preto toľká láska k Štefánikovi u tých, ktorí ho poznali. Jeho odvaha a smelosť budily obdiv i u nepriateľa. Opovrhoval nebezpečenstvom, nebál sa smrti, hoci jej často hľadel do očí na svojich výskumných cestách. Len to si prial, aby mohol ležať v rodnej zemi.

A prišiel rok 1919 a prišla prvá jar slobodného národa. Slovenský sedliak prvý raz prevracal brázdy slobodnej zeme, grúne ožily životom slovenskej fujary a lúky zakvitly pestrosťou mája. Táto prvá jar slobodného národa vábila i Štefánika. Sotva kedy bola jeho túžba za matkou, bratmi a celou oslobodenou vlasťou náruživějšía, ako v týchto májových dňoch. A bol 4. máj, keď nad Bratislavou zakrúžil Štefánik, aby aspoň s výšky uvidel oslobodený národ, za ktorý posvätil svoj život. Vrátil sa národu veľký bohatier, obdivovaný a čtený v celom vzdelanom svete, vrátil sa národu generál francúzskej a minister vo-

jenstva Československej republiky. Vrátil sa, aby v národe našiel hrob.

„Veriť, milovať a pracovať“ — bolo jeho heslo a jeho životné krédo, ktoré vyplnil do poslednej litery. Veril vo víťazstvo pravdy a slobody, lebo niet pravdy zmučenej, ktorá by neprešla ohňom víťazstva. Miloval svoj ľud, národ a vlasť bez toho, že by bol nenávidel. Pre náš drahý národ obetoval všetko, i svoj vlastný život. Nepoznal únavy. Jeho zdravý duch vedel presvedčovať všetky životné ťažkosti. Či máme krajší príklad sebažertvy v našich dejinách slovenských? Či jesto krajšieho ideálu nad Štefánika? Štefánik zostane nám a nášmu národu pýchou a ozdobou i do ďalekej budúcnosti.

27 rokov minulo od smrti Štefánikovej. I naša Štátna učiteľská akadémia s vďakou a úctou spomína veľkého bojovníka, hrdinu a tvorca lepšieho zajtrajška. Spomína ho i náš oslobodený národ Čechov a Slovákov, spomína ho oslobodená a slobodná ČSR, vzdáva mu hold a klania sa jeho nehynúcej pamiatke. K jeho mohyle na Bradle obraciame i my svoje zraky. Tam spí večný sen hrdina-bohatier. Jeho telo spokojne odpočíva, ale jeho duch stojí na strážni nad celým roduverným národom slovenským a nad drahou ČSR. Veľký mŕtvý nás znova shromažďuje a volá opäť k práci, boju a životu!

A to je naša nádej i naša útecha!

J. Ž.

Zpráva Štátnej učiteľskej akadémie.

PROFESORSKÝ SBOR.

1. Zmeny v školskom roku 1945/46.

1. *Dr. Ferdinand Šteliar*, riaditeľ Št. učiteľskej akadémie v Štub. Tepliciach, bol v. výn. PŠO v Bratislave č. 2430/46-A/3 z 18. marca 1946 daný dňom 31. marca 1946 na trvalý odpočinok. Dr. Ferdinand Šteliar pôsobil na tunajšom ústave od 1. sept. 1940 do 25. apr. 1945 ako jeho riaditeľ a potom do 31. marca 1946 ako uvoľnený riaditeľ tohože ústavu. Odišiel po 5 rokoch a 7 mesiacoch služby na tunajšom ústave.

2. Do sboru vstúpili:

1. *Ernest Miko*, riad. mešt. školy, prikázaný ako odb. učiteľ na Št. učit. akadémiu v Štub. Tepliciach (V. výn. PŠO č. 83441/45-III/1 zo 14. sept. 1945). Nastúpil 21. sept. 1945.

2. *Georgína Miková*, def. učiteľka, ustanovená za supl. cv. učiteľku na Št. učit. akadémiu v Štub. Tepliciach (V. výn. PŠO č. 87635/45-III/1 z 27. sept. 1945). Nastúpila 24. sept. 1945.

3. *Juraj Amman*, kand. prof., nastúpil službu na tunajšej akadémii ako v. výn. učiteľ 26. septembra 1945 (V. výn. PŠO č. 86375/45-III/1 z 12. sept. 1945).

4. *Anna Mačuhová*, odb. učiteľka, pridelená na Št. mešt. školu v Sučanoch, ako prikázaná odb. učiteľka na Št. učit. akadémiu v Štub. Tepliciach (V. výn. PŠO č. 88115/45-III/1 z 3. okt. 1945). Nastúpila na pôvodnom mieste a na ústav vôbec neprišla.

5. *František Dérer*, št. profesor v Bánovciach n/Bebrovou, nastúpil službu ako št. profesor na tunajšej akadémii 24. okt. 1945 (V. výn. PŠO č. 89315/45-III/1 z 19. okt. 1945).

6. *Jolana Buociková*, št. profesorka Št. učit. akadémie v Spiš. Novej Vsi, ustanovená na tunajšiu akadémiu, ale na ústav nenastúpila (V. výn. PŠO č. 88612/45-III/1 z 13. okt. 1945).

3 Dovoľenú mali:

1. *Juraj Brtka*, cv. učiteľ, poverený funkciou školského inšpektora na škol. inšpektoráte I, v Bratislave (Výn. PŠO č. 140526/45-Sekcia A/1 z 18. aug. 1945).

4. Nepřitomní v službe:

1. *Vladimír Hořinek*, št. profesor §70PZ, od 1. sept. do 2. okt. 1945 pre chorobu.

2. *Jozef Baran*, št. profesor §70PZ, od 17. sept. do 2. okt. 1945 konal vojenskú službu.

3. *Ján Jesenský*, supl. cv. učiteľ, od 11. sept. do 2. okt. 1945 pre chorobu.

5. Zo sboru vystúpili:

1. *Ernest Miko*, riad. mešt. školy, pridelený službou na Št. učit. akadémiu v Štub. Tepliciach, mal nastúpiť službu na Št. mešt. školu, na ktorej mal určené služobné miesto (Výn. PŠO č. 81530-III/1 z 27. júna 1945). Vrátil sa však na tunajšiu akadémiu.

2. *Ján Nemčík*, prid. odb. učiteľ, preložený na Št. mešt. školu v Parkani a poverený funkciou riaditeľa tejže školy (Výn. PŠO č. 10709/45-A-II/2 z 25. augusta 1945). Pôsobil na ústave od škol. roku 1941/42, celkom 4 roky.

3. *Ján Jesenský*, supl. cv. učiteľ, preložený 2. okt. 1945 na Št. ľudovú školu v Kláštore pod Znievom. Pôsobil na tunajšom ústave od škol. roku 1943/44, celkom 2 roky.

4. *Anna Mačuhová*, odb. učiteľka, pridelená na Št. mešt. školu v Sučanoch, prikázaná na Št. uč. akadémiu v Štub. Tepliciach, vôbec na ústav nenastúpila.

5. *Jolana Buociková*, št. profesorka Štát. učit. akadémie v Spiš. Novej Vsi, ustanovená, ale na ústav nenastúpila.

6. *František Dérer*, št. profesor Št. učit. akadémie v Bánovciach nad Bebravou, preložený 9. nov. 1945 na I. Št. gymn. v Trnave (Výn. PŠO č. 90131/45-III/1 z 5. nov. 1945).

6. Iné zmeny:

1. *Július Žilka*, doč. riaditeľ Št. učit. akadémie v Štub. Tepliciach, vymenovaný za riaditeľa Št. stredoškolského internátu

v Štub. Tepliciach od 18. mája 1945 (Výn. PŠO č. 141375/45-A/4 z 22. aug. 1945).

2. *Vladimír Hořinec*, št. profesor §70PZ, prijatý dočasne do služieb PŠO a ponechaný na býv. služobnom zaradení (Výn. PŠO č. 82566/45-1 zo 17. júla 1945).

3. *Anna Krajčová*, supl. profesorka, ustanovená od 1. sept. 1945 do 31. aug. 1946 za supľujúcu profesorku v kategórii št. profesorov učit. akadémií a pridelená tunajšiemu ústavu (Výn. PŠO č. 89978/45-III/1 zo 7. dec. 1945).

4. *Jozef Baran*, št. prof. §70PZ, ustanovený s právnou platnosťou od 1. mája 1945 za št. profesora na tunajšej akadémii (Výn. PŠO č. 90220/45-III/1 z 10. nov. 1945).

5. *Mária Chorváthová*, výp. učiteľka, ustanovená za výp. učiteľku aj na škol. rok 1945/46. Dekrét dosiaľ nedostala.

6. *Anna Krajčová*, supl. profesorka, ustanovená s právnou platnosťou od 12. dec. 1945 za doč. profesorku tunajšej akadémie (Výn. PŠO č. 100911/46-III/2 z 22. júna 1946).

7. Stav profesorského sboru na konci škol. roku 1945-46.

Č.	Meno a úradná hodnosť	Aprob.	Učebný úväzok	Počet hod.	Triedny	Správca
1.	Július Žilka, doč. riaditeľ	SDz	D II.2, III.2, IV.2, Pg IV.4, Px2	12	—	deje-zem. sbierok
2.	Dr. Ferdinand Šteliar, uvoľ. riaditeľ	MF	Pg II.2, III.2, IV.4, M I.4, F II.2, III.2, IV.2 Hp IV.1, Nh IV.1	20	—	fyz. a chem. sbierok, učil do 31. III. 1946
3.	Vladimír Hořínek, št. prof. § 70 PZ	SpH KIO	Hv I.5, II.4, III.3, IV.2; K I.2x2, II.2, III, IV.1, Sbp I.-II.2, III-IV.2 Kl I.4, II.-III.2, Org III.-IV.2	34	—	hud. sbierok
4.	Jozef Baran, št. prof. § 70 PZ	SR	S I.5, R I.4; II.2, III.2, IV.2, Pg II.2, Nh IV.1	18	III.	prof. knižnice
5.	Anna Krajčová, doč. profesorka	SN	S II.4, III.4, IV.3, T 1.2, II.2, III.2, IV.2	19	IV.	žiackej knižnice, telovične a knižnice pauperum
6.	Juraj Amman, výp. učiteľ	(PZ)	Z I.1, II.2, III.2, IV.2, Pr I.2, II.2, III.2, IV.2, Ch I.3, Teh I.—IV.2, Hp IV.1	21	I.	prír. sbierok
7.	Mária Chorváthová, výp. učiteľka	(MF)	M I.4, II.3, III.3, IV.2, F II.2, III.2, IV.2, Ch II.2, Kr II.3, III.3	26	II.	sbierky pre kresle- nie, fyz. a chem. sbierok od 1. IV. 1946
8.	Ernest Miko, príd. odb. učiteľ	II. odb.	Cv III. tr. 23, Px 2, Met. IV.2, Pg III.2, Kr I.4, IV.1	34	III. cv.	
9.	Georgina Miková, supl. cv. učiteľka	Pre Iud. šk.	Cv. II. tr. 22, Px2	24	II. cv.	
10.	Milína Juričková, supl. cv. učiteľka	Pre Iud. šk.	Cv. I. tr. 18, Px2	20	I. cv.	sbierok cv. školy
11.	Juraj Brfka, cv. učiteľ	I. odb.	Poverený funkciou škol. inšp. v Bratislave	—	—	
12.	Pavol Šolc, výp. katechéta	Nb ev. a. v.	Nb I.—II.2, III.— IV.2, Cv. I.—II.2, III.2	8	—	
13.	Štefan Hríbik, výp. katechéta	Nb rk.	Nb I.—II.2, III.— IV.2, Cv. I.— II.2, III.2	8	—	
14.	Mária Jančovičová, výp. učiteľka	Zrp	Nd IV.1, Žrp cv. II.—III.3	4	—	sbierok pre vedenie domácnosti

Školskí zamestnanci.

a) Odišiel:

1. *Dušan Lichner*, podúradník, def. zriadenec a školník. Bol výt. PŠO č. 144351/45, Sekcia A/2 z 23. nov. 1945 dňom 30. nov. 1945 prepustený zo škol. služieb a prevzatý Povereníctvom pre pošty a telegrafy.

b) Prišiel:

1. *Michal Gebrlín*, pom. zriadenec Št. gym. v Topoľčanoch. Nastúpil službu na tunajšej akadémii ako pom. zriadenec 7. nov. 1945 (Výt. PŠO č. 142824/45, Sekcia A/2 z 23. okt. 1945).

c) V ý p o m o c n é s i l y:

1. *Anna Rišianová*, upratovačka, od 1. sept. 1945 do 30. júna 1946.

2. *Jozef Sluka*, výt. kurič, od 15. okt. 1945 do 30. marca 1946.

3. *Štefan Jariabka*, výt. kurič, od 1.—15. apr. 1946.

Kronika ústavu.

Od 15. júla 1945 pokračovalo sa v čistení a riadení ústavu, prevedené boli práce sklárske v úhrnnej sume Kčs 19.058,40, práce elektrotechnické v celej budove nákladom Kčs 17.171,20 a práce maliarske a natieračské nákladom Kčs 47.156,75. Doč. riaditeľ s poľutovaním musí konštatovať, že Povereníctvo pre dopravu a verejné práce výnosom zo dňa 28. aug. 1945 p. č. V. P. 22994-III/3-945 nepovolilo prevedenie vybielenia učební s poukazom, že v terajšej dobe musia byť v prvom rade len tie nezbytné najnutnejšie opravy prevedené.

Doč. riaditeľ pripomína, že do ústavu, kde za 6 mesiacov bola nemocnica na oddelenie pre týfus, kde boli márnice a pitevne, a konečne, kde prízemné miestnosti a jedáleň boli premenené na stajne, pustiť deti bez vybielenia miestností, to si nikto nemohol vziať na svedomie. A konečne stalo sa to na rozkaz obv. lekára Dr. Pavla Fraštackého. Na jednej strane sa prízvukuje začať s výučbou len čo pomery dovoľia, na strane druhej nepovoľuje sa úhrada na vyčistenie ústavu. Keby sa riaditeľstvo bolo držalo druhej zásady a čakalo, kým Povereníctvo pre dopravu a verejné práce rozhodne, či sa môže prikročiť k bieleniu učební, dosiať by sa nebolo začalo s vyučovaním na Št. učiteľskej akadémii v Štub. Tepliciach. Ani po roku vec s vybielením ústavu nie je skončená.

Od 30. júla do 4. septembra 1945 bol v budove Št. učiteľskej akadémie prázdninový kurz ruského jazyka pre profesorov a odb. učiteľov, poriadaný PŠO v Bratislave. Záverečné skúšky boli 3. a 4. sept. 1945 za predsedníctva doč. prof. Jozefa Hrozičnika z Turč. Sv. Martina. Skúšku spôsobilosti nadobudlo 46 frekventantov kurzu. Na kurze prednášali: št. prof. Mária Ilavská z Ružomberka, št. prof. Jozef Baran zo Štub. Teplíc, supl. prof. Elena Baranová a výp. učiteľ Protopopov z Turč. Sv. Martina. Administratívu kurzu mal na starosti doč. riad. Július Žilka. Frekventanti kurzu stravovali sa v tunajšom internáte.

Začiatok škol. roku 1945/46 bol 3. sept. 1945.

V dňoch 3. až 8. sept. 1945 boli dodatočné, opravné a prijímacie skúšky. Cvičná škola mala riadne vyučovanie od 3. septembra.

10. sept. ráno o 9. h. boli služby božie v hájskych kostoloch, na ktorých sa zúčastnilo žiactvo učiteľskej akadémie, cvičnej školy a prof. sbor. Po nich o 11. h. bola v kresliarni ústavu školská slávnosť z príležitosti otvorenia nového školského roku, na ktorej mal prejav doč. riad. Július Žilka. Žiaci zaspievali št. hymnu a pieseň Kto za pravdu horí. Po slávnosti žiaci sa rozišli do svojich tried, kde triedni profesori vykonali zápis, triednické práce, upozornili žiakov na povinnosti voči škole a prof. sboru a oznámili rozvrh hodín na budúci deň. O 16. h. prezrel celý ústav št. obv. lekár Dr. Pavol Frašťacký a dovolil v ňom vyučovať. O 17. h. bola úvodná porada.

21. a 22. sept. boli písomné skúšky dospelosti v jesennom období z jazyka slovenského a z pedagogiky.

26. sept. boli ústne skúšky dospelosti za predsedníctva doč. riad. Júlia Žilku.

27. sept. prišlo do akadémie 11 žiakov z Maďarska, ktorým PŠO povolilo študovať na tunajšom ústave.

28. sept., v deň sv. Václava, triedni profesori na hodinách vyučovacích pripomenuli žiakom historický význam sv. Václava. O 10. h. bolo vyučovanie ukončené a žiactvo malo voľno.

30. sept. o 15. h. bolo v kresliarni ústavu valné zhromaždenie miestneho odboru Matice slovenskej a Živeny, na ktorom sa zúčastnili členovia prof. sboru a žiaci ústavu.

7. okt. o 10. h. bola v Turč. Sv. Mártine oblastná porada profesorov, na ktorej sa zúčastnil doč. riaditeľ Július Žilka a výp. uč. Juraj Amman.

10. okt. o 17. h. bola metodická porada za prvý polrok 1945/46.

19. okt. o 10. h. bol v Turč. Sv. Michale pohreb archidiakona Dr. Silvestra Junga, býv. katechéty ústavu. Na pohrebe zúčastnil sa doč. riad. Július Žilka, Dr. Ferdinand Šteliar, prof. Vladimír Hořínek, výp. uč. Mária Jančovičová a deputácia žiakov UA. S nebohým sa rozlúčil za ústav doč. riaditeľ Július Žilka a za priateľov Dr. Ferdinand Šteliar.

20. a 21. okt. bol v Turč. Sv. Martine sjazd stredoškolákov, na ktorom ústav zastupovali Danuša Valaštanová a Vojtech Niksch, žiaci IV. ročníka.

21. okt. bol v Turč. Sv. Martine celoslovenský sjazd profesorov, na ktorom ústav zastupoval výp. uč. Juraj Amman.

25. okt. o 16. h. bol pohreb partizána Ladislava Surového z Viesky, na ktorom ústav zaspieval príležitostné sbory za vedenia št. prof. Vladimíra Hořínka.

26. okt. o 10. h. prezrel žiakov cvičnej školy št. obv. lekár Dr. Pavol Fraštacký.

27. okt. v deň pred Státnym sviatkom boli ráno o 8.30 h. služby božie v hájskych kostoloch a po nich školská oslava.

28. okt. o 14. h. bola v kúpeľnej dvorane verejná oslava Dňa slobody. Po nej o 15. h. zúčastnili sa členovia prof. sboru s doč. riaditeľom na trúchloslužbách za Dušana Šolca, syna ev. katechéty tunajšieho ústavu, býv. poslucháča Vysokej obchod. školy a účastníka partizánskeho hnutia, ktorý bezprostredne pred oslobodením v mesiaci januári 1945 predčasne zakončil svoju púť v Zlatej Ide pri Košiciach.

29. okt. o 10. h. bolo rozpustené žiactvo pre nedostatok kuriva.

1. nov. bola pietná púť na hroby národných mučeníkov na miestne cintoríny, kde príležitostné prejavy povedali riad. školy z Čremošného, Krištof Kirsteuer, riad. št. školy Július Králik a doč. riad. Július Žilka. Žiaci št. mešt. školy a uč. akadémie predniesli príležitostné básne a obecenstvo zaspievalo náboženské a národné piesne.

5. nov. pokračoval vo vyučovaní III. a IV. ročník a cv. škola pri skrátených hodinách vyučovacích.

7. nov. o 10. h. bola oslava 28. výročia ruskej októbrovej revolúcie na cvičnej škole a na UA.

9. nov. pokračoval vo vyučovaní tiež I. a II. ročník, a to popoludní, taktiež pri skrátených vyučovacích hodinách.

17. nov. o 11. a 17. h. bola školská slávnosť z príležitosti Medzinárodného študentského dňa v Prahe.

21. nov. o 17. h. bola I. cenzúrna porada a porada o učebných pomôckach.

24. nov. o 20. h. bola v jedálni ústavu posviacka maturitných stužiek žiakov IV. roč. s prejavom doč. riad. Júlia Žilku a triednej prof. Anny Krajčovej.

25. nov. bolo valné zhromaždenie Rodičovského združenia vo fyzikálnej posluchárni.

29. nov. pričinením cv. učiteľky Miliny Juríčkovej bolo ošatených 32 žiakov cvičnej školy v sume Kčs 5291,—. Celkom sa rozpredalo 96,50 m látky na šaty, pridelenej ONV v Turč. Sv. Martine.

1. dec. zúčastnili sa žiaci ústavu na divadelnom predstavení tunajšieho Športového klubu, ktorý zahral veselohru Slobodní manželia od Ferka Urbánka.

3. dec. zasadal senát Preverovacej komisie v Štub. Tepliciach za predsedníctva Dr. Juraja Cígra, ktorý preveroval zamestnancov rezortu Povereníctva školstva a osvetu.

5. dec. bol mikulášsky večierok cvičnej školy, spojený s rozdávaním darčiekov. Večierok pripravili cviční učitelia.

8. dec. bol sviatok Poč. P. Márie a sa nevyučovalo.

14. dec. fa Baťa Šimonovany prideliť našej akadémii 60 párov pančúch, ktoré byly rozdelené medzi žiačky ústavu.

15. dec. sa začaly vianočné prázdniny a trvaly až do 15. jan. 1946.

16. jan. 1946 začalo sa opäť vyučovať na ústave, a to striedavo, predpoludním a popoludní, nakoľko pre nedostatok dreva bolo treba urobiť toto opatrenie.

23. jan. prezrel ústav referent Št. stavebného úradu zo Žiliny a sľúbil podľa možnosti pomáhať ústavu.

28. jan. bola I. klasifikačná porada za I. polrok.

31. jan. o 12. h. kúzelník Ján Nový predviedol žiakom UA a cv. školy ukážky zo svojho umenia kúzelníckeho. Na poslednej vyučovacej hodine žiaci dostali polročné vysvedčenia.

1. febr. bol začiatok druhého polroka.

2. febr. na sviatok Očisťovania P. Márie katolícki žiaci o 10. h. mali služby božie v hájskom kostole, po ktorých sa pokračovalo vo vyučovaní.

4. febr. bola mimoriadna porada prof. sboru.

9. febr. bol maškarný ples štátnych, verejných a súkromných úradníkov v Štub. Tepliciach, na ktorom Olympia Jedličková, žiačka III. roč., dostala 3. cenu. Usporiadateľstvo plesu venovalo Kčs 3000,— v prospech chovancov z Maďarska.

13. febr. bola metodická porada za II. polrok.

22. febr. zasadal výbor Rodičovského združenia.

23. febr. o 10. h. bola školská oslava Dňa Červenej armády.

2. marca vystupoval IV. ročník na spoločenskom večierku miestneho odboru Živeny v Štub. Tepliciach. Usporiadateľstvo venovalo Kčs 3000,— v prospech chovancov z Maďarska.

7. marca o 10. h. bola školská oslava 96. nar. prezidenta-Osloboditeľa T. G. Masaryka. Popoludní o 18. h. bola verejná oslava, na ktorej žiactvo zopakovalo svoj program školskej slávnosti.

27. marca bolo opäť zavedené normálne celodenné vyučovanie, nakoľko pominuly predpoklady striedavého vyučovania pre nedostatok kuriva.

28. marca o 17. h. bola mimoriadna porada prof. sboru o novom rozdelení predmetov na zbytok škol. roku 1945/46.

31. marca o 19. h. bola v Hudobnej sieni UA pietná rozpomienka na národného básnika Janka Jesenského s prednáškou Dr. Růda Břtáňa, na ktorej naši žiaci predniesli ukážky z jeho tvorby. Rozpomienku usporiadali miestne odbory Matice slovenskej a Živeny v Štub. Tepliciach.

6. apríla žiaci IV. ročníka mali spoločné fotografovanie v Turč. Sv. Martine na maturitné tableau.

7. apr. o 17. h. bola verejná oslava oslobodenia Štub. Teplic na kúpeľnom dvore, kde odznely prejavy za jednotlivé spolky v Štub. Tepliciach. Za MOMS povedal prejav doč. riad. Július Žilka, za Živenu cv. uč. Milina Juričková a za Školskú študentskú radu Zora Čierniková, žiačka III. ročníka. Oslavu usporiadala MOR. Sraz bol na dvore UA a odtiaľ pochod obcou na kúpeľný dvor. Žiactvo UA zúčastnilo sa na oslave v plnom počte.

13. apr. o 16. h. bola II. cenzúrna porada.

15. apr. žiaci ústavu očistili priestranstvo okolo budovy a ústavnú záhradu.

16. apr. o 12. h. sa začaly veľkonočné prázdniny a trvaly do 23. apríla.

24. apríla začalo sa opäť vyučovať.

25. apr. o 20. h. bol koncert podmokelských speváčok v telocvični ústavu. Dir. Ján Maudr. Bol to prvý zájazd českých žiačok do Štub. Teplic.

26. apr. cvičná škola odprevadila podmokelské speváčky na stanicu.

1. mája na Sviatok práce sa nevyučovalo.

4. mája zúčastnili sa žiaci ústavu na akadémii, ktorú uspo-

riadali členovia kultúrneho krúžku Št. obchodnej akadémie pri SCM v Jihlave, u Šavla v Štub. Tepliciach. Predniesli recitačné pásmo „Vzpomínáme“ z veršov národného umelca Jozefa Horu, básnika Seiferta, Hrubína a Majakovského.

5. mája bola verejná rozpomienka na M. R. Štefánika na kúpeľnom dvore, na ktorej žiactvo zopakovalo svoj program domácej školskej slávnosti. Prejav o Štefánikovi povedal učiteľ Krištof Kirsteuer zo Štub, Teplic.

7. mája žiaci II. a III. roč. navštívili textilnú výstavu v Ružomberku. Viedli: Mária Jančovičová, Mária Chorváthová a Štefan Hríbik, členovia sboru.

8. mája zúčastnili sa žiaci na divadelnom predstavení Tajomný dub, ktoré usporiadala Št. mešt. škola v Štub. Tepliciach.

9. mája o 10. h. bola oslava Dňa víťazstva. Po slávnosti bolo voľno.

10. mája o 10. h. zúčastnila sa cvičná škola na divadelnom predstavení Št. mešt. školy v Štub. Tepliciach.

11. mája o 12. h. bola školská oslava lesov, ktorú usporiadala UA spolu s cvičnou školou.

14. mája žiaci IV. roč. hospitovali na školách kremnických a prezreli si ústav hluchonemých. Viedol cv. učiteľ Ernest Miko a prof. Anna Krajčová.

15. mája byly recitačné preteky UA.

17. a 18. mája byly písomné skúšky dospelosti z jazyka slovenského a pedagogiky.

17. mája o 12. h. koncertovali žiactvu Počarovský a Pápež na chromatickej harmónike v telocvični ústavu.

18. mája prezrel žiakov cv. školy obv. lekár Dr. Peter Rastvorov a súčasne ich aj zaštepil proti kiahňam.

19. mája na Deň matiek usporiadala cvičná škola programový deň na ihrisku UA. Program pripravili cviční učitelia UA.

18. a 19. mája zúčastnily sa žiačky III. roč. Želmíra Marčeková a Oľga Marková na I. pracovnom manifestačnom sjazde slovenského stredoškolského študentstva martinskej oblasti v Ban. Bystrici.

20. mája bola mimoriadna porada.

22. mája o 14. h. bola výstava reprodukcii slov. umelcov v kresliarni ústavu, ktorú usporiadal Vladimír Medlík, tajomník SSM. Výstavu prezreli si žiaci ústavu za vedenia výp. uč. kreslenia Márie Chorváthovej.

28. mája o 12. h. bola oslava 62. narodenín pána prezidenta Dr. Eduarda Beneša. O 11. h. mala oslavu cvičná škola.

31. mája o 12. h. prednášal p. prednosta ČsČK Konštantín A. Karaffa o doraste ČsČK pre žiakov tunajšej UA.

3. júna navštívil súkromne ústav pán zemský školský inšpektor Ľudovít Hrnčiar.

4. júna navštívili ústav zástupcovia ONV z Turč. Sv. Martina, a to pán prednosta ONV Alojz Bulla a Július Batel', aby informovali ústav o koncerte ruských spevákov.

6. až 8. júna boli školské výlety žiakov I. až III. roč. I. roč.: Demänovské jaskyne (viedli: Juraj Amman a Mária Jančovičová, členovia sboru). II. a III. roč.: Vysoké Tatry (viedli: Jozef Baran a Mária Chorváthová, členovia sboru). I. a II. cv. trieda: Výlet na Dubové (viedly: cv. učiteľky Milina Juríčková a Georgína Miková). III. cv. trieda: Bojnice a okolie (viedol: cv. učiteľ Ernest Miko).

7. júna o 12. h. až do 11. júna boli turistične sviatky.

12. júna bolo riadne vyučovanie.

12. až 15. júna boli triedne skúšky IV. ročníka, kým 1. až 5. júna IV. ročník mal maturitné výstupy vo všetkých cvičných triedach.

15. júna mal IV. ročník posledný vyučovací deň. O 12. h. bola krátka porada o IV. ročníku.

Večer o 19. h. bol v Turč. Sv. Martine koncert 300-členného umeleckého súboru národného umelca SSSR gen.-majora prof. Alexandra Vasiljeviča Alexandrova, na ktorom sa zúčastnili v hojnom počte žiaci a členovia prof. sboru.

16. až 23. júna mal IV. ročník akademický týždeň.

17. až 19. júna doč. riad. Július Žilka predsedal na skúškach dospelosti na UA v Ban. Bystrici.

17. až 22. júna boli výročné skúšky I. až III. ročníka UA.

17. júna navštívil ústav dekan Juraj Koza-Matejov vo funkcii inšpektora pre rím.-kat. náboženstvo.

18. júna vysielal ústav rozhlasovú reláciu pre Slovákov v Maďarsku, ktorú zachytili referenti bratislavského rozhlasu, p. Andrej Sarvaš a p. Ján Čiž, na zvukový pás.

19. júna o 12. h. bola školská slávnosť z príležitosti voľby Dr. Eduarda Beneša za prezidenta Republiky. Slávnostný prejav mal št. prof. Vladimír Hořínek.

20. júna usporiadal ústav v rámci Týždňa detskej radosti výstavu výkresov a ručných prác žiactva ústavu v kresliarni a juniáles na ihrisku UA. Výstavu otvoril predseda Rodičovského združenia št. prof. Vladimír Hořínek. O výstavu sa zaslúžili Mi-

lina Juríčková, Georgína Miková a Ernest Miko, cviční učítelia a výp. uč. Mária Jančovičová a Mária Chorváthová.

Po otvorení výstavy shromaždili sa žiaci na dvore UA, odkiaľ odpochodovali za spevu národných a pochodových piesní do Štub. Teplíc a Viesky a späť na ihrisko ústavu. Tu pripomenul žiactvu význam Týždňa radosti doč. riaditeľ ústavu Július Žilka a po privítaní rodičov otvoril juniáles. Žiactvo UA zacvičilo Moravskú besedu, ktorú nacvičila prof. Anna Krajčová. Program spestrilo žiactvo sborovými spevmi za vedenia št. prof. Vladimíra Hořínka. Po programe bola školská veselica.

22. júna bola klasifikačná porada za II. polrok.

24. až 26. júna boli skúšky dospelosti na ústave za predsedníctva doč. riad. Jozefa Viđu z Ban. Bystrice.

27. júna bol riaditeľský deň.

28. júna o 8.30 h. boli služby božie v hájskych kostoloch z príležitosti ukončenia školského roku. O 10. h. bola školská slávnosť v Hudobnej sieni, na ktorej mal prejav doč. riad. Július Žilka. Po slávnosti triedni profesori previedli zápis a rozдали výročné vysvedčenia.

1. a 2. júla boli prijímacie skúšky do I. ročníka.

3. júla bola porada o výsledku prijímacích skúšok do I. ročníka. Prihlásilo sa celkom 63 žiakov (11 chlapcov a 52 dievčat). Neprišli na skúšky 9 žiaci (2 chlapci a 7 dievčat). Na skúške vyhovelo 51 žiakov (8 chlapcov a 43 dievčat). Nevyhoveli 3 žiaci (1 chlapec a 2 dievčatá). Potom porada určila poradie prospěchové a prijala celkom 30 žiakov do I. ročníka podľa poradia. Poverenictvo školstva a osvety v Bratislave v. n. č. 109564/46-III/1 z 11. júla 1946 prijalo všetkých žiakov, ktorí požiadavkám prijímacích skúšok vyhoveli.

5. a 6. júla navštívili ústav maturanti z roku 1936 a 1939. Súčasne s nimi navštívili ústav aj býv. profesori ústavu, a to Vojtech Knor z Turč. Sv. Martina, František Marušník z Chrudimi a Justína Brežná zo Žiliny. Vzácnych hostí ako aj maturantov ústavu pozdravil v Hudobnej sieni doč. riad. Július Žilka. Milí hostia prezreli si ústav a triedy a na spoločnom posedení radi sa rozpomínali na študentské časy v Štub. Tepliciach.

Školské slávnosti.

10. sept. 1945 o 11. h. bola školská slávnosť v kresliarni ústavu z príležitosti otvorenia nového školského roku s týmto programom:

1. Štátna hymna.
2. Prejav doč. riaditeľa Júlia Žilku.
3. Pieseň: Kto za pravdu horí.

28. sept. v deň sv. Václava triedni profesori na vyučovacích hodinách pripomenuli žiakom historický význam sv. Václava.

27. okt. o 10. h. bola školská slávnosť z príležitosti štátneho sviatku v kresliarni ústavu s týmto programom:

1. Fr. A. Tovačovský: Staroslovanský Otčenáš. Spievali žiaci ústavu a dir. prof. Vladimír Hořínek.
2. Reč. doč. riaditeľa Júlia Žilku.
3. Horal: Návrat. Recitovala Anna Bukovská, žiačka IV. ročníka.
4. Sborová recitácia cvičnej školy: Viedla Zora Čierniková, žiačka III. ročníka.
5. Štátna hymna.

28. okt. o 14. h. bola verejná oslava štátneho sviatku v kúpeľnej dvorane s týmto programom:

1. Fr. A. Tovačovský: Staroslovanský Otčenáš. Spievali žiaci ústavu a dir. prof. Vladimír Hořínek.
2. Janko Jesenský: 28. október 1945. Recitovala Anna Bukovská, žiačka IV. ročníka.
3. Reč. doč. riaditeľa Júlia Žilku.
4. Sborová recitácia cvičnej školy: Viedla Zora Čierniková, žiačka III. ročníka.
5. Martin Rázus: Našim bojovníkom. Sborová recitácia žiakov Št. mešt. školy, viedla odb. učiteľka Elena Juríčková.
6. Hold štátnej vlajke: Obraz žiakov Št. mešt. školy.
7. Štátna hymna.

7. nov. o 10. h. bola školská oslava 28. výročia ruskej októbrovej revolúcie s týmto programom:

1. Ruská hymna: Predniesla Elena Cavarová, žiačka IV. ročníka.
2. Fraňo Král': Stalin. Recitovala Anna Bukovská, žiačka IV. ročníka.
3. Reč doč. riaditeľa Júlia Žilku.
4. Fraňo Král': Keď šíky šly. Recitovala Zora Čierniková, žiačka IV. ročníka.
5. Štátna hymna.

17. nov. o 11. h. a o 17. h. bola školská slávnosť z príležitosti Medzinárodného študentského dňa v Prahe s týmto programom:

1. Kto za pravdu hori.
2. Reč doč. riaditeľa Júlia Žilku.
3. Štátna hymna.

23. februára o 10. h. bola školská oslava Dňa Červenej armády vo fyz. posluchárni s týmto programom:

1. Ruská hymna. Spievali žiaci ústavu.
2. Reč o Červenej armáde povedal št. prof. Jozef Baran.
3. Školský rozhlas.
4. Ruské piesne a recitácie žiakov UA.
5. Štátna hymna.

Cvičná škola mala osobitnú slávnosť s prejavom cv. učiteľa Ernesta Miku.

7. marca o 10. h. bola v jedálni internátu oslava 96. nar. prezidenta-Osloboditeľa, T. G. Masaryka, s týmto programom:

1. Fr. A. Tovačovský: Staroslovanský Otčenáš. Spievali žiaci ústavu a dir. št. prof. Vladimír Hořínek.
2. Reč doč. riaditeľa Júlia Žilku.
3. Pieseň: „Ach, synku!“ Spievaly žiačky ústavu. Pri klavíri prof. Vladimír Hořínek.
4. Tri návštevy T. G. Masaryka na Slovensku. Prečítala Anna Bukovská, žiačka IV. ročníka.
5. Jaroslav Seifert: To kalné ráno. Recitovala Viera Fornalová, žiačka II. ročníka.
6. Ján L. Bella: Ohlas. Sborový spev spievalo žiactvo UA a dirigoval prof. Vladimír Hořínek.
7. Štátna hymna.

Cvičná škola mala osobitnú oslavu o 9. h. s rečou cv. učiteľa Ernesta Miku.

Popoludní o 18. h. bola verejná oslava T. G. Masaryka u Šavla, na ktorej žiaci zopakovali sborový spev školskej slávnosti.

4. mája bola pietná rozpomienka na M. R. Štefánika. O 11. h. mala cv. škola. Reč povedala cv. učiteľka Milina Juríčková. Príležitostné spevy a recitácie predniesli žiaci cvičnej školy za vedenia cv. učiteľa Ernesta Miku. O 12. h. mala rozpomienku UA v Hudobnej sieni s týmto programom:

1. Štátna hymna.
2. Štefan Krčméry: Dr. M. R. Štefánik. Recitovala Božena Buňová, žiačka I. ročníka.
3. A. Dvořák: Biblická pieseň č. 4. Spievala Elena Ca-

varová, žiačka IV. ročníka. Pri klavíri prof. Vladimír Hořínek.

4. Reč doč. prof. Anny Krajčovej.

5. B. Smetana: Západ slunce. Sborový spev žiakov III. a IV. ročníka. Viedol prof. Vladimír Hořínek.

6. Zora Jesenská: Za Štefánikom. Recitovala Gabriela Feješová, žiačka I. ročníka.

7. Kto za pravdu horí.

9. mája v Deň víťazstva bola oslava spolu s cvičnou školou o 10. h. v Hudobnej sieni.

1. Štátna hymna.

2. Program cvičnej školy, pripravený cv. učiteľom Ernestom Mikom.

3. Ilja Marko: Mier. Recitovala Božena Buňová, žiačka I. ročníka.

4. Čo sto vekov bludných: Sborový spev I. až IV. ročníka. Dirigoval prof. Vladimír Hořínek.

5. Reč doč. riaditeľa Júlia Žilku.

6. Martin Rázus: Hoj, zem drahá: Sborový spev zaspievalo žiactvo UA.

11. mája o 12. h. bola oslava lesov. Prejav mal výp. učiteľ Juraj Amman. Príležitostné spevy a recitácie nacvičil cv. učiteľ Ernest Miko.

28. mája o 11. h. bola oslava 62. narodenín pána prezidenta Dr. Eduarda Beneša v Hudobnej sieni s týmto programom:

1. Štátna hymna.

2. Miloš Veselý: Druhému prezidentu. Recitovala Viera Fornalová, žiačka II. ročníka.

3. Ján L. Bella: Ohlas. Sborový spev žiakov III. a IV. ročníka. Viedol prof. Vladimír Hořínek.

4. Rudolf Eliáš: Po prvé v škole. Prečítala Želmíra Marčeková, žiačka III. ročníka.

5. Kto za pravdu horí.

19. júna o 12. h. bola školská slávnosť z príležitosti znovuzvolenia Dr. Eduarda Beneša za prezidenta ČSR. Slávnostný prejav mal prof. Vladimír Hořínek. Slávnosť bola v Hudobnej sieni.

Týždeň detskej radosti ako aj Český týždeň na slovenských školách boli náležite pripravené a spomenuté žiactvu UA ako aj žiactvu na cvičnej škole. Oba týždne vyvrcholily 20. júna výstavou výkresov a ručných prác žiactva UA a juniálesom na ihrisku ústavu.

28. júna o 10. h. bola školská slávnosť z príležitosti ukončenia školského roku.

1. Štátna hymna.

2. Reč doč. riad. Júlia Žilku.

3. Kto za pravdu horí.

Skúšky dospelosti.

Písomné skúšky dospelosti v jesennom období 1945 boli z jazyka slovenského a z pedagogiky, a to 21. a 22. sept. 1945 pre žiakov IV. ročníka.

Skúške sa podrobili 21. a 22. sept. 1945 2 verejní žiaci, a to 1 žiak a 1 žiačka.

Ústne skúšky dospelosti v jesennom období 1945 boli 26. sept. za predsedníctva Júlia Žilku, doč. riaditeľa Štátnej uč. akadémie v Štub. Tepliciach. Skúške sa podrobilo 5 verejných žiakov, z toho 1 žiačka a 2 žiačky mali opravnú skúšku z 1 predmetu, z nich 1 z V. ročníka. Celkom teda 7 žiakov. Z nich nadobudlo vysvedčenie dospelosti 7 žiakov, z toho 3 žiačky. Celkom teda 7 žiakov.

Písomné skúšky dospelosti v jarnom období 1946 boli z jazyka slovenského a z pedagogiky, a to 17. a 18. mája 1946 pre žiakov IV. ročníka.

Písomnej skúške dospelosti podrobilo sa 17. a 18. mája 1945 28 verejných žiakov, a to 6 žiakov a 22 žiačok.

Ústne skúšky dospelosti v jarnom období boli 24. až 26. júna 1946 za predsedníctva Jozefa Viđu, doč. riad. Št. učit. akadémie v B. Bystrici. Skúške sa podrobilo 28 verejných žiakov, z toho 6 žiakov a 22 žiačok. Z nich nadobudlo vysvedčenie dospelosti s vyznamenaním 6 žiačok, 2 žiaci a 12 žiačok vysvedčenie dospelosti s dobrým prospechom, 1 žiak a 1 žiačka vysvedčenie dospelosti, 3 žiakom a 2 žiačkam bola povolená opravná skúška z 1 predmetu na jesenné obdobie a 1 žiačke povolená opravná skúška z 2 predmetov na zimné obdobie.

Celkový výsledok skúšok dospelosti v škol. roku 1945/46: 6 žiačok s vyznamenaním, 12 žiačok a 2 žiaci dospelí s dobrým prospechom, 5 žiakov a 4 žiačky dospelé. Spolu teda dospelých 29 žiakov, z toho 7 žiakov a 22 žiačok.

Témy písomných prác.

1. Slovenčina:

(21. sept. 1945.)

1. Vladimír Roy: „Vybrdíme.“ (Rozbor literárno-estetický.)
2. Kultúrne styky Slovákov so Slovanmi v minulosti. (Dejepisná rozprava.)
3. Platón: „Starajúc sa o šťastie iných, nachádzame svoje vlastné.“ (Výklad citátu.)

Anna Krajčová.

(17. máj 1946.)

1. Janko Jesenský: „Nemohúcnosť.“ (Rozbor literárno-estetický.)
2. Otokar Nevoľník, poddaný a človek. (Sociologická rozprava.)
3. T. G. Masaryk: „Nám je inteligentom každý, kto sa vzdeláva, samostatne myslí, duševne pokračuje.“ (Výklad citátu.)

Anna Krajčová.

2. Pedagogika:

(22. sept. 1945.)

1. Komenského didaktické zásady v dnešnej praxi. (Rozprava pedagogicko-didaktická.)
2. Výchova ukáznenosti a charakteru. (Rozprava z obecnej pedagogiky.)

Dr. Ferdinánd Šteliar.

(18. máj 1945.)

1. Socializácia školstva kedysi a teraz. (Rozprava historicko-pedagogická.)
2. Ukáznenosť a charakter. (Rozprava zo všeobecnej pedagogiky.)
3. Zásada názornosti v jednotlivých predmetoch. (Rozprava metódicko-didaktická.)

Dr. Ferdinand Šteliar.

Soznam maturantov.

(* s vyznamenaním.)

1.

(26. september 1945.)

Predseda: Július Žilka, doč. riaditeľ Št. učit. akadémie v Štub. Tepliciach.

Riaditeľ: Július Žilka, doč. riaditeľ.

Triedny: supl. prof. Anna Krajčová.

1. Jozef Kizák z Pakostova (Socovce).
2. Zoltán Líška zo Sv. Kríža nad Hronom.
3. Andrej Pliška z Veľkej Poľany (Michalovce).
4. Miroslav Štancel z Vrútok.
5. Slávka Ronajová z Brníčka (Bytčica).
6. Anna Šuhajdová z Jasenia.
7. Elena Hornánská z Bardejovských Kúpeľov (Zvolen).

2.

(24. až 26. jún 1946.)

Predseda: Jozef Vido, doč. riaditeľ Št. učit. akadémie v B. Bystrici.

Riaditeľ: Július Žilka, doč. riaditeľ.

Triedny: doč. prof. Anna Krajčová.

1. *Anna Bukovská z Nécvál. 2. Anna Cajchanová z Viesky. 3. Elena Cavarová z Nitry (Stará Ďala). 4. *Elena Čajková z Rakše (Mošovce). 5. Želmíra Duchoňová z Mošoviec. 6. Elena Dulová z Danovej. 7. Anna Dzuríová z Turian. 8. *Anna Gilanová z Lipníka. 9. *Darina Hallenová z Dražkoviec. 10. *Elena Hrivnáková zo Slov. Pravna (Pribovce). 11. Margita Junasová z Perneku. 12. Olga Kubánková zo Sliezskej Ostravy (Sliac- Vyšný). 13. Mária Labudová z Nemiec. 14. Ján Lehmann z Vrútok. 15. Olga Lingešová z Hôrok. 16. *Marta Mandíková zo Sučian. 17. Mária Mozoláni zo Zvolena. 18. Vojtech Niksch z Vrútok. 19. Emília Petrovičová z Dolnej Štubne. 20. Marta Polerecká z Ivančinej. 21. Hilda Streková z Luganska, SSSR (Sučany). 22. Juraj Zelmaň z Pitvaroša (Maďarsko).

Písomné práce.

(Hviezdičkou označené boly domáce práce.)

Slovenčina.

IV. ročník.

- I. 1. „Ten, kto nenávidí svojho bližného, ako by prelieval ľudskú krv“. (Úvaha.)
2. „Od druhého žiadaj toľko, koľko ty vykonáš jemu“. (Úvaha.)
- II. 1. „Kto sa bojí upadnutia, neupadne tak skoro“. (Úvaha.)
- III. 1. Buďme milí k turistom a cudzincom! (Rozprava.)
2. „Život nič nedá človekovi bez veľkej námahy“. (Rozprava.)
- IV. 1. *V tóni svrčin... (Črta.)
2. Na čo nemôžem zabudnúť. (Voľne.)
- V. 1. Martin Rázus: „Hôrne pramene“. (Literárno-estetický rozbor.)

Anna Krajčová.

III. ročník.

- I. 1. Cicero: „Čím je niekto dokonalejší, tým menej zlého predpokladá o inom“. (Výklad citátu.)
- II. 1. „Náš vlastný hnev a zlosť nárobia nám často viac škody ako to, čo nás k hnevu privádza“. (Úvaha.)
- III. 1. „Čas stojí, ale mŕňame sa my“. (Úvaha.)
2. „Pravá ctnosť neobzerá sa nikdy nazad na svoj tieň — na slávu“. (Rozprava.)
- IV. 1. *Napoleon: „Duch vždy zvíťazil nad mečom“. (Výklad.)
2. „Buďte tým, čo ste!“ (Úvaha.)
- V. 1. Hudba snehových vločiek. (Ličenie.)
- VI. 1. *Martin Rázus: „Nemožno večne hľiviť“. (Literárno-estetický rozbor.)
- VII. 1. Vplyv človeka na prírodu. (Prírodopisná úvaha.)
2. To je krásny kraj... (Opis.)
3. Slováci a Česi v minulosti a dnes. (Historická rozprava.)
- VIII. 1. *Lesnícky deň. (Príležitostný prejav.)

Anna Krajčová.

Činnosť Školskej samosprávy.

Kultúrny odbor Školskej samosprávy začal svoju tohoročnú činnosť 27. sept. 1945 pracovnou schôdzkou. Nedostatok kuriva aj tu rušive zasahoval do študentskej práce. Nakoľko bolo striedavé vyučovanie, činnosť odboru bola pomerne malá. Cez školský rok boli 4 pracovné a 3 výborové schôdzky. Na nich odznelo 11 prednášok, 6 recitácií, 2 fejtóny, 13 hudobných čísel, z čoho 4 boli spevné, 5 husľových a 4 klavírne.

Poradkyňou Kultúrneho odboru bola doč. prof. Anna Krajčová.

Dňa 15. febr. 1946 bolo valné shromaždenie Kultúrneho odboru Školskej samosprávy, na ktorom bol zvolený tento výbor:

Predsedička: Zora Čierniková, žiačka III. roč.

Podpredsedička: Irma Madajová, žiačka III. roč.

Tajomníčka: Želmíra Marčeková, žiačka III. roč.

Pokladníčka: Júlia Bartušová, žiačka III. roč.

Zapisovateľka: Viera Fornalová, žiačka II. roč.

Okrem toho bol zvolený výbor športový, hudobný a volejbalový.

Dňa 15. mája 1946 usporiadal Kultúrny odbor recitačné preteky, na ktorých sa zúčastnilo 13 recitátorov zo všetkých ročníkov. Knižnými cenami boli odmenení 4 najlepší recitátori.

I. cena: Anna Bukovská, IV. roč., za recitáciu „Agar“ od Hviezdoslava.

II. cena: Štefan Hudák, II. roč., za vlastnú báseň „Svoj k svojmu“.

III. cena: Božena Buňová, I. roč., za recitáciu „Ráchel“ od Hviezdoslava.

IV. cena: Zora Čierniková, III. roč., za recitáciu „Radost dať“ od Rázusa.

V porote zasadali: prof. Jozef Baran, prof. Anna Krajčová a zástupcovia jednotlivých ročníkov.

Dňa 20. júna 1946 členovia Kultúrneho odboru činne sa zapojili do Dňa radosti a predviedli Moravskú besedu a zaspievali niekoľko ľudových piesní.

Športový odbor mal tieto podniky: 1 futbalový zápas s OA z Turč. Sv. Martina, 1 volejbalový zápas s Hornou Štubňou a 1 ping-pongový zápas s gymn. z Kláštora pod Znievom.

Členovia Školskej samosprávy previedli sberku medzi sebou v prospech chovancov z Maďarska. Jednotlivé ročníky pri-

spely takto: I. roč. Kčs 400.—, II. roč. Kčs 280.—, III. roč. Kčs 250.— a IV. roč. Kčs 540.—. Spolu Kčs 1470.—.

Na sjazdoch stredoškolákov v Turč. Sv. Martine a v Ban. Bystrici Školská samospráva bola zastúpená vždy 2 delegátmi, ktorí vždy podali podrobné zprávy o sjazdoch na pracovných schôdzkach Kultúrneho odboru.

Majetok Kultúrneho odboru ku dňu 30. júna 1946 je Kčs 200.—.

Rodičovské sdruženie.

Rodičovské sdruženie, založené 14. novembra 1940, na valnom shromaždení 25. novembra 1945 zvolilo si týchto nových funkcionárov: za predsedu št. prof. Vladimíra Hořinka, za podpredsedu Mórica Lichtensteina, za zapisovateľku cv. učiteľku Georgínu Mikovú, za pokladničku výp. učiteľku Máriu Jančovičovou, za revízorov účtov Andreja Mračku a Emila Kráľa. Zástupcom UA je doč. riad. Július Žilka. Členovia výboru: Dr. Ferdinand Šteliar, riaditeľ UA v. v., cv. učiteľka Milina Juríčková, Pavol Jamriška, Jozef Pavlík, pani Šovčíková, pani Dubovcová, pani Tarašová a učiteľ Ján Uličný.

Pokladničná zpráva za školský rok 1945/46 vykazuje:

Príjmy.

Zvyšok zo škol. roku 1944/45	Kčs 885,90
Príspevky a dary od členov	Kčs 2625,—
Spolu	Kčs 3510,90

Výdavky.

Kolky na vysvedčenia pre 38 žiakov V. roč.	Kčs 76,—
Pre chovancov z Maďarska, škol. potreby	Kčs 100,—
Cestovné pri zastupovaní UA	Kčs 132,—
Mliečna akcia	Kčs 679,—
Podpora na exkurziu	Kčs 250,—
Za hrniec pre „Mliečnu akciu“	Kčs 85,—
Administratívne trovy	Kčs 10,50
Spolu	Kčs 1332,50
Hotovosť k 30. júnu 1946 je	Kčs 2178,40
Celkom	Kčs 3510,90

Činnosť Rodičovského združenia prejavovala sa v prejímaní poučiek a v uskutočňovaní ušľachtilých podujatí, vyslovených na valnom zhromaždení ako aj na výborovej schôdzke v smysle Povereníctva školstva a osvetu.

Rodičovské združenie zriadilo pre chudobnú mládež „Mliečnu akciu“. Od 25. marca do 27. júna 1946 podávalo sa 23 najpotrebnejším žiakom a žiačkam cvičnej školy prevarené mlieko, aby podľa daných možností zlepšil sa zdravotný a telesný stav detí vojnou najviac postihnutých.

Porozumenie Rodičovského združenia pre radosti detí prejavilo sa tiež pri usporiadaní „Mikulášskej radosti“ a pri spolupráci s UA z príležitosti „Týždňa detskej radosti“.

Starostlivosť Rod. združenia o zdravie mládeže je vidieť už z „Mliečnej akcie“ a tiež aj z presne vypracovaného návrhu na zriadenie „Zdravotnej školskej rady“, ktorá by v záujme hygieny školy a žiactva mohla veľmi mnoho dobrého urobiť.

Na schôdzkach Rod. združenia prednášal vždy jeho predseda prof. Vladimír Hořínek na témy: 1. Poslanie rodiny a školy v oslobodenej Republike. 2. „Týždeň detskej radosti — jeho význam pre národ a štát“. O školských aktualitách prednášal zas doč. riad. Július Žilka. Mliečnu akciu mala na starosti a viedla jeho pokladníčka, výp. učiteľka Mária Jančovičová.

Kurz pre vedúcich rekreačných stredísk.

Povereníctvo školstva a osvetu — sekcia B — v Bratislave usporiadalo v dňoch 20. až 30. mája 1946 štátny kurz pre výchovu vedúcich rekreačných stredísk mládeže. Kurz bol pod vedením osvedčených odborníkov vo Sv. Juri pri Bratislave.

Absolventi kurzu povedú za dozoru starších pracovníkov v letných mesiacoch mládež v rekreačných strediskách mládeže, poriadaných Pover. sociálnej starostlivosti za spolupráce Pover. školstva a osvetu.

Riaditeľstvo vyslalo do kurzu dve žiačky III. ročníka, a to Zoru Čierniková a Gizelu Javorčíkovú. Obe s úspechom absolvovaly kurz a v letných mesiacoch povedú mládež v rekreačných strediskách.

Prehľad o hospodárení s fondom učebných pomôcok roku 1945.

1. PEŇAZNÝ STAV.

Prijmy.

1. Zvyšok pre rok 1945	Kčs 2421,30
2. Zápisné od žiakov v jan. až v júni 1945	Kčs 1300,—
3. Poplatky od žiakov v jan. až v júni 1945	Kčs 1400,—
4. Za prijatie nových 52 žiakov po 20 Kčs	Kčs 1040,—
5. Na učebné pomôcky od 128 žiakov po 20 Kčs	Kčs 2560,—
6. Zápisné od žiakov cvičnej školy	Kčs 680,—
7. Za duplikáty vysvedčení	Kčs 365,—
Spolu	Kčs 9766,30

Výdavky.

1. Výdavky na zakúpenie učeb. pomôcok v r. 1945	Kčs 1844,10
Spolu	Kčs 1844,10
Zvyšok pre rok 1946	Kčs 7922,20

2. SUMÁR O HOSPODÁRENÍ S DOTÁCIAMI SBIEROK.

Č.	Pomenovanie sbierky	0/0	Zvyšok z roku 1944	Dotácia v roku 1945	Spolu prijem	Výdavky v roku 1945	Zvyšok na konci r. 1945
1.	Knižnica prof.	16	387,40	1174,00	1561,40	1046,00	515,40
2.	Knižnica žiacka	10	242,13	734,00	976,13	156,00	820,13
3.	Fyzika	6	145,28	440,00	585,28	—	585,28
4.	Chémia	6	145,28	440,00	585,28	—	585,28
5.	Prírodopis	12	290,55	880,80	1171,35	—	1171,35
6.	Deje-zemepis	6	145,28	440,00	585,28	—	585,28
7.	Matem.-geom.	4	96,85	293,00	389,85	—	389,85
8.	Kreslenie	6	145,28	440,00	585,28	—	585,28
9.	Nár. hospod.	3	72,64	220,00	292,64	—	292,64
10.	Hospodárstvo	3	72,64	220,00	292,64	—	292,64
11.	Náuka o ved. dom.	6	145,28	449,20	594,48	594,10	0,38
12.	Hudobná výchova	10	242,13	734,00	976,13	—	976,13
13.	Sbierka cv. školy	6	145,28	440,00	585,28	48,00	537,28
14.	Telesná výchova	6	145,28	440,00	585,28	—	585,28
Spolu :		100	2421,30	7345,—	9766,30	1844,10	7922,20

3. SÚČET PRÍRASTKOVÝCH HODNÔT.

Č.	Sbierky	Hodnota kúpených vecí Kčs	Hodnota darov Kčs	Spolu
1.	Knižnica prof.	1046,—	—	1046,—
2.	Knižnica žiacka	156,—	—	156,—
3.	Náuka o ved. dom.	594,10	—	594,10
4.	Sbierka cv. školy	48,—	—	48,—
Spolu:		1844,10	—	1844,10

4. SUMÁR O STAVE SBIEROK.

Č.	Sbierky	Stav na konci roku 1943		Inventárna hodn. sbierok	Poznámka
		inv. č.	kusov	Kčs	
1.	Knižnica prof.	1292	1603	36.880,40	Sbierky všetkých odborov až na prof. knižnicu boli za pobytu nem. vojska v ústave veľmi poškodené a nachádzaly sa v takom stave, že do konca škol. roku nemohly byť riadne prehliadnuté a zainventované. Súčet úbytkových hodnôt nedal sa dosiaľ presne zistiť.
2.	Knižnica žiacka	841	984	15.316,80	
3.	Sbierky F	309	401	42.171,—	
4.	Sbierky Ch	538	616	4.226,42	
5.	Sbierky P.	942	2501	75.786,50	
6.	Sbierky DZ	401	597	11.181,35	
7.	Sbierky MG	47	59	1.470,—	
8.	Sbierky K	267	517	7.311,16	
9.	Sbierky a) Rpž	13	25	3.649,60	
	b) Rpv	95	238	4.036,45	
10.	Sbierky pre ved. d.	43	145	1.502,30	
11.	Sbierky H	300	598	28.560,15	
12.	Sbierky cv. školy:				
	a) knižnica	156	170	1.535,61	
	b) kabinet	301	452	3.953,90	
	c) býv. ľud. šk.	675	1523	13.809,32	
13.	Sbierky a) T	74	137	7.871,30	
	b) pre šk. hry	82	347	3.864,49	
Spolu:		6376	10.913	263.127,25	

5. HERNÉ NÁRADIE.

1. <i>Príjmy</i> : Zvyšok pre rok 1945	Kčs	641,30
2. Príspevky žiactva v roku 1945	Kčs	660,—
	Spolu	Kčs 1301,30
2. <i>Výdavky</i> : do 31. dec. 1945	Kčs	26,—
	Zvyšok pre rok 1946	Kčs 1275,30

6. ZPRÁVA O KNIŽNICI PAUPERUM.

Správcom knižnice bola doč. prof. Anna Krajčová. Žiaci si vypožičali 66 väčšinou starých učebníc, ktoré im boli ako pomôcky pri štúdiu. Knižnica má 130 učebníc. Stav pokladnice je Kčs 228,—.

7. ZPRÁVA O UŽÍVANÍ ŽIACKEJ KNIŽNICE

v škol. roku 1945/46.

Ročník	Knihy zábavné	Knihy poučné	Básne	Dramatické diela	Spolu	Priemer na 1 žiaka
I.	60	6	10	5	81	1,6
II.	78	15	43	8	144	4,3
III.	90	10	44	6	150	5
IV.	150	20	40	10	220	7,8
Spolu :	378	51	137	29	595	4,3

ŠTÁTNY STREDOŠKOLSKÝ INTERNÁT.

Veľkým dobrodincom tunajšieho študentstva je Štátny stredoškolský internát, v ktorom sa stravujú a bývajú žiaci a žiačky UA. Nakoľko za nemeckej okupácie prišiel o všetko svoje vnútorné zariadenie a o väčšinu svojho hlavného inventára, správa internátu bola postavená pred ozaj namáhavú a ťažkú úlohu. Začiatkom sept. 1945 bol už natoľko vybavený, že sa mohlo v ňom ubytovať 30 a postupne 54 chovaniiek a 9 chovancov z Maďarska, celkom teda 63 žiakov, poč. žiačok. Správe internátu veľké starosti robilo stravovanie, lebo stravníci len vo veľmi malom množstve mohli doniesť požadované naturálie. A preto bolo treba prosiť, žiadať a chodiť za potravinami, aby sa chod internátu ako-tak pri skromnosti a jednoduchosti udržal a prešiel šťastne cez ozaj ťažkú skúšku odriekania a húževnatosti. Podobne nedostatok kuriva, najmä uhlia a dreva, postavil správu internátu pred ťažký problém. Boly chvíle, že kuchyňa bola bez dreva, chovanky bez tepla a zima už-už začala ohrožovať i zdravie žiactva. Škol. rok 1945/46 bol jedným z najťažších rokov v živote internátu. Vyžiadal si veľa námah, sebazaprenia a odriekania. A napokon i nedostatok vody, zamrznutý vodovod, len zvyšoval utrpenie a námahu všetkých, čo tu bývali a pracovali. Ťažko uveriť, ale bolo tomu tak.

V Štátnom stredoškolskom internáte stravovalo sa a bývalo v škol. roku 1945/46 celkom 63 internistiek, poč. internistov a 40 externistiek, poč. externistov. Ročný priemer stravníkov 105 a 12 členov personálu. Teda celkom 117 stravníkov denne.

Správa internátu.

Riaditeľ: Július Žilka, doč. riad. UA.

Správkyňa: Irena Pavelková-Magdolenová (1. IX.—31. XII. 1945), Anna Krajčová, doč. prof. (1. I.—30. VI. 1946), Anna Šmelíková, učiteľka, od 1. VII. 1946.

Vychovávateľka: Mária Jančovičová.

Kuchárka: Júlia Petrová.

Pomocnice: Anna Priwitzerová (1. IX. 1945—27. V. 1946), Matilda Priwitzerová (1. IX. 1945—27. V. 1946), Mária Hoghová (1. IX. 1945—27. V. 1946), Ema Stritzová, od 1. IX. 1945, Anna Hoghová (1. IX. 1945—27. V. 1946), Margita Rusnáková (1. IX.—15. XII. 1945), Mária Miková (15. VI.—30. VI. 1946), Adela Stritzová, od 15. VI. 1946.

Internátny gazda: Juraj Fóbel (1. IX. 1945—31. III. 1946), Štefan Jariabka (1. IV.—15. IV. 1946), Michal Budiszký (15. IV.—15. VI. 1946), Ján Stritz, od 16. VI. 1946.

Záhradník: Augustín Weiss (15. IX. 1945—31. III. 1946), Michal Bukva (1. IV.—7. VII. 1946).

Výpomocná sila: Jozef Sluka (15. IX.—31. III. 1946).

Mimo toho internát zamestnával podľa potreby pomocnice pre práce v poli, v záhrade a v kuchyni.

Povereníctvo školstva a osvetu v Bratislave v snahe umožniť štúdium nemajetným a usilovným žiakom, poč. žiačkam udelilo v škol. roku 1945/46 na sľavách internátnych poplatkov spolu 77,400 Kčs.

Internátnne sľavy dostali títo žiaci, poč. žiačky:

1. Juliana Bartušová, žiačka III. roč.	Kčs	7200,—
2. Mária Gogová, žiačka III. roč.	Kčs	5400,—
3. Anna Šed'ová, žiačka II. roč.	Kčs	5400,—
4. Elena Gilanová, žiačka I. roč.	Kčs	5400,—
5. Anna Berešíková, žiačka II. roč.	Kčs	1600,—
6. Emília Hromadová, žiačka II. roč.	Kčs	2700,—
7. Anastázia Kuzmová, žiačka II. roč.	Kčs	1600,—

8. Anna Danké-Jámbořová, žiačka III. roč.	Kčs	1800,—
9. Elena Zibrinová, žiačka III. roč.	Kčs	3600,—
10. Viera Fornalová, žiačka II. roč.	Kčs	1800,—
11. Mária Duricová, žiačka I. roč.	Kčs	800,—
12. Anna Pražmová, žiačka I. roč.	Kčs	1800,—
13. Ľudmila Podivinská, žiačka I. roč.	Kčs	1800,—
14. Hermína Žiarna, žiačka II. roč.	Kčs	7200,—
15. Ľudovít Zeliska, žiak I. roč.	Kčs	4500,—
16. Oľga Kubánková, žiačka IV. roč.	Kčs	2700,—
17. Oľga Lingešová, žiačka IV. roč.	Kčs	2700,—
18. Gizela Javorčíková, žiačka III. roč.	Kčs	3600,—
19. Emília Svitková, žiačka III. roč.	Kčs	900,—
20. Oľga Cavarová, žiačka II. roč.	Kčs	3600,—
21. Nádeja Kalivodová, žiačka II. roč.	Kčs	2700,—
22. Viera Prokšová, žiačka II. roč.	Kčs	1800,—
23. Oľga Lišuchová, žiačka III. roč.	Kčs	1800,—
24. Božena Buňová, žiačka I. roč.	Kčs	2000,—
25. Mária Fulmeková, žiačka I. roč.	Kčs	2000,—
26. Božena Durcová, žiačka I. roč.	Kčs	1000,—
	<hr/>	
	Spolu	Kčs 77.400,—

Internát snažil sa podľa daných možností poskytnúť chovánkám všetko, aby mohly rozvinúť svoje schopnosti na každom poli a v dobrom smere. Spoločné bývanie a stravovanie, spoločné vychádzky a spoločná návšteva kultúrnych podnikov, to všetko podporovalo družnosť a trébovalo spoločenský takt a vkus. Inak vo voľných chvíľach chodily chovanky na prechádzky, venovali sa športu pod vedením doč. prof. Anny Krajčovej a prejavili veľký záujem najmä o domáci folklor.

Školsko-lekársku službu v internáte vykonával št. obv. lekár Dr. Pavol Frašťacký a od 1. apr. 1946 št. obv. lekár Dr. Peter Rastvorov. Celkový zdravotný stav chovaniiek bol uspokojivý.

PREHLAD INTERNÁTNEHO HOSPODÁRENIA.

Príjmy: od 1. IX. 1945—30. VI. 1946

Inter. poplatky	Kčs	614.793,—
Príspevky	Kčs	822,—
Rozličné príjmy	Kčs	21.265,35
Príjmy z hospodárstva	Kčs	45.353,—
	<hr/>	
	Spolu	Kčs 682.233,35

Výdavky: od 1. IX. 1945—30. VI. 1946:

Osob. platy a poistné	Kčs	76.675,15
Za potraviny	Kčs	357.908,94
Kurivo, svetlo	Kčs	97.737,50
Čistenie	Kčs	3818,30
Dopl. inventára	Kčs	14.466,45
Udržovanie budovy	Kčs	7426,20
Výdavky na kanc. a chovancov	Kčs	7708,50
Hospodárske výdavky	Kčs	48.947,77
	<u>Kčs</u>	<u>614.688,81</u>

V škol. roku 1946/47 všetky dievčatá budú bývať v internáte. Mesačný poplatok za byt a stravu ustálilo PŠO na 800 Kčs a 4 Kčs na zaisťovací fond.

Povereníctvo školstva a osvetu udeľuje každý rok usilovným a nemajetným žiakom s dobrým prospechom sľavy internátnych poplatkov.

Správa internátu i touto cestou srdečne ďakuje všetkým priaznivcom internátu, a to v prvom rade Povereníctvu školstva a osvetu, ktoré udelilo v tomto škol. roku sľavu na internátnych poplatkoch Kčs 77.400,—. Súčasne ďakuje Povereníctvu pre zásobovanie za láskavé porozumenie pri vybavovaní jej žiadostí o prídely potravín. A napokon ďakuje ONV v Turč. Sv. Martine, ktorý v najťažších chvíľach pomohol internátu prídely potravín a kurivom.

PODPORNÝ SPOLOK

Podporný spolok, založený r. 1920, ani v tomto škol. roku nerozvinul nijakú svoju činnosť. Nesišlo sa ani valné zhromaždenie, preto zostalo doterajšie vedenie Podporného spolku aj v škol. roku 1945/46.

Hotovosť k 30. VI. 1946	Kčs	1122,30
Dlhopisy v depozite č. 1205 v Sporiteľni v Turč. Sv. Martine	Kčs	3500,—
	<u>Kčs</u>	<u>4622,30</u>

ŠTÁTNE ŠTUDIJNÉ PODPORY.

Povereníctvo školstva a osvetu v Bratislave v ýn. č. 145.324/VI-1945 zo dňa 30. apr. 1946 udelilo štátne študijné podpory na škol. rok 1945/46 týmto žiakom:

1. Zora Čierniková, žiačka III. roč.	Kčs	1200,—
2. Gizela Veneny, žiačka II. roč.	Kčs	1200,—
3. Irma Madajová, žiačka III. roč.	Kčs	1200,—
4. Anna Bukovská, žiačka IV. roč.	Kčs	1200,—
5. Ema Hrašková, žiačka II. roč.	Kčs	1200,—
6. Anna Džúrová, žiačka IV. roč.	Kčs	1200,—
7. Mária Kašubová, žiačka I. roč.	Kčs	1200,—
8. Anna Gilanová, žiačka IV. roč.	Kčs	1200,—
9. Oľga Marková, žiačka III. roč.	Kčs	1200,—
10. Želmíra Marčeková, žiačka III. roč.	Kčs	1000,—
11. Irena Škultéty, žiačka III. roč.	Kčs	1000,—
12. Vilma Madajová, žiačka II. roč.	Kčs	1000,—
13. Elena Hrivnáková, žiačka IV. roč.	Kčs	1000,—
Spolu	Kčs	14.800,—

ZÁKLADINA T. G. MASARYKA.

Základina bola založená prof. sborom býv. Štátneho učit. ústavu. Tohoto roku odmena zo základiny Kčs 300,— bola udeľená Anne Bukovskej, žiačke IV. ročníka.

Zpráva o majetku základiny:

Dlhopisy v depozite Pošt. spor. č. 2615	Kčs	10.000,—
Dlhopisy v depozite Spor. v Turč. Sv. Martine č. 1205	Kčs	1200,—
Na vkladnej knižke Spor. v Turč. Sv. Martine č. 25.822	Kčs	1556,45
Odmena v škol. roku 1945/46	Kčs	300,—
Spolu	Kčs	13.056,45
Majetok základiny T. G. Masaryka k 30. VI. 1946.	Kčs	13.056,45

DORAST ČS. ČERVENÉHO KRÍŽA.

Všetci žiaci UA boli členmi Dorastu Čs. Červeného križa, čím všetci prispievali pomocou pre trpiacich. Vedúcim dorastu na učiteľskej akadémii bol prof. Jozef Baran. O poslaní Dorastu ČsČK prednášal žiactvu UA 31. mája 1946 p. Konšt. A. Karaffa, prednosta V. oddelenia z Bratislavy. Členovia dostali z darov Amerického Dorastu ČK 67 balíčkov cukríkov (1 balíček pre dvoch organizovaných členov).

INÉ PODPORY.

1. Správa zásobárne ČSŽ na Vrútkach venovala 734 Kčs v prospech študujúcich na ústave. 2. Poriadateľstvo plesu štátnych, verejných a súkromných úradníkov v Štub. Tepliciach venovalo 3000 Kčs v prospech chovancov z Maďarska, študujúcich na tunajšom ústave. 3. Miestny odbor Živeny v Štub. Tepliciach venoval 3000 Kčs v prospech študujúcich z Maďarska na tunajšej UA. Nakladateľstvo a kníhkupectvo Ján Horáček v Bratislave venovalo 39 kníh v hodnote 2353 Kčs v prospech žiakov z Maďarska (H. Bartek: Správna výslovnosť, J. Martinka: Predkovia, A. Mráz: Ján Čajak). 5. Matica slovenská v Turč. Sv. Martine venovala pre 13 chovancov z Maďarska 3250 Kčs. 6. Spolok Živena v Turč. Sv. Martine venoval 2 ročníky časopisu „Živena“ pre žiačku, prejavujúcu záujem o literatúru. 7. Ústredná správa Slov. ligy v Bratislave hradila stravné, bytné a študijné za 12 chovancov z Maďarska, čo robilo ročne okružhle 100.000 Kčs. Z domácich prostriedkov boli odmenené 2 žiačky tunajšej UA, a to Zora Čierniková z III. roč. dostala Kčs 600,— a Želmíra Marčeková z III. roč. tiež 600 Kčs.

Riaditeľstvo ústavu v mene všetkých podporovaných ďakuje dobrodincom a priateľom mládeže za poskytnuté podpory a dary.

Štatistický prehľad žiactva za školský rok 1945/46.

	V ročníkoch					Spolu	V cvičných triedach			Spolu
	I.	II.	III.	IV.	V.		I.	II.	III.	
1. Počet žiactva:										
Na konci škol. roku 1944/45.	26	25	32	34	37	154	22	36	34	92
Na začiatku škol. r. 1945/46.	46	28	26	30	—	130	22	31	32	85
V školskom roku pristúpili .	4	5	4	1	—	14	3	3	3	9
Prijatých celkom	50	33	30	31	—	144	25	34	35	94
Z nich:										
postupujúci z tun. školy . . .	—	26	23	29	—	78	—	28	26	54
opakujúci „ „ . . .	—	—	1	—	—	1	2	1	1	4
postupujúci z inej „ . . .	50	7	6	2	—	65	16	3	3	22
opakujúci z inej školy . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
v školskom roku vystúpili .	4	—	—	3	—	7	7	2	5	14
Stav na konci škol. r. 1945/46 .	46	33	30	28	—	137	18	32	30	80
Z nich: chlapci	12	4	4	6	—	26	4	18	17	39
dievčatá	34	29	26	22	—	111	14	14	13	41
2. Rodiskó:										
Štubnianske Teplice	—	1	—	—	—	1	3	7	1	11
Československá republika . . .	42	28	25	26	—	121	15	25	29	69
Cudzina	4	4	5	2	—	15	—	—	—	—
3. Bývanie:										
V mieste u rodičov	—	3	—	—	—	3	7	19	12	38
V mieste v Internáte UA . . .	24	16	20	3	—	63	—	—	—	—
V mieste u zodpov. dozorcov	15	8	4	18	—	45	—	1	1	2
Dochádzajú: a) peši	6	—	2	5	—	13	11	12	17	40
b) vlakom	1	6	4	2	—	13	—	—	—	—
4. Štátna príslušnosť:										
Československá republika . . .	42	29	26	27	—	124	18	32	30	80
Cudzina	4	4	4	1	—	13	—	—	—	—
5. Materinská reč:										
Slovenská	46	31	29	28	—	134	18	32	30	80
Česká	—	2	1	—	—	3	—	—	—	—
Ruská	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Náboženstvo:										
Rímskokatolícke	21	17	15	13	—	66	8	12	17	37
Gréckokatolícke	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Evanjelické a. v.	25	14	15	15	—	69	10	20	13	43
Evanjelické helv. v.	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—
Pravoslávne	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—

	V ročníkoch					Spolu	V cvičných triedach			Spolu	
	I.	II.	III.	IV.	V.		I	II.	III.		
7. Vek:											
Narodených v roku 1922	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
" " 1923	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	
" " 1924	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	
" " 1925	—	1	3	6	—	10	—	—	—	—	
" " 1926	2	—	3	10	—	15	—	—	—	—	
" " 1927	1	4	7	11	—	23	—	—	—	—	
" " 1928	6	11	17	—	—	34	—	—	—	—	
" " 1929	17	15	—	—	—	32	—	—	—	—	
" " 1930	19	1	—	—	—	20	—	—	—	—	
" " 1931	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	
" " 1932	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	
" " 1933	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	
" " 1934	—	—	—	—	—	—	—	—	9	9	
" " 1935	—	—	—	—	—	—	—	—	9	9	
" " 1936	—	—	—	—	—	—	—	1	10	11	
" " 1937	—	—	—	—	—	—	—	17	—	17	
" " 1938	—	—	—	—	—	—	2	14	—	16	
" " 1939	—	—	—	—	—	—	16	—	—	16	
8. Školský plat:											
9. Zamestnanie rodičov:											
Rovníctvo	{	16	9	9	8	—	42	2	3	6	11
	{	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—
Priemysel	{	7	2	8	2	—	19	3	10	6	19
a živnosti	{	3	4	1	5	—	13	1	1	1	3
Obchod,	{	3	1	1	—	—	5	1	1	—	2
peňaž., doprava	{	5	4	7	6	—	22	2	2	3	7
Štátna a verejná služba	{	6	9	1	6	—	22	3	1	3	7
Slobodné	{	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
povolanie	{	—	—	—	—	—	—	1	4	3	8
lné	{	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
povolanie	{	5	4	3	1	—	13	5	10	7	22
10. Klasifikácia:											
a) Dodatok ku šk. r. 1944/45:											
Opravnú skúšku složili		—	1	—	4	—	5	—	—	—	—
Dodatočnú		3	—	1	1	—	5	—	—	—	—
Na dodatočnú skúšku neprišli		—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
Celkový výsledok v šk. r. 1944/45:											
Spôsobilí s vyznamenaním		11	12	9	9	10	51	6	17	7	30
Spôsobilí		15	12	21	25	27	100	14	17	26	57
Nespôsobilí		—	—	—	—	—	—	2	1	1	4
Neklasifikovaní		—	1	2	—	—	3	—	1	—	1
Spolu		26	25	32	34	37	154	22	36	34	92

	V ročníkoch					Spolu	V cvičných triedach			Spolu
	I.	II.	III.	IV.	V.		I.	II.	III.	
b) Na konci škol. r. 1945/46:										
Veľmi dobrý prospech	6	9	9	10	—	34	8	13	6	27
Dobry prospech	33	13	14	16	—	76	4	6	16	26
Dostatočný prospech	7	11	7	2	—	27	5	10	6	21
Nedostatočný prospech	—	—	—	—	—	—	1	3	2	6
Opravná skúška	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dodatočná skúška	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Neklasifikovani	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Spolu	46	33	30	28	—	137	18	32	30	80

Soznam žiactva.

(Mená žiakov s veľmi dobrým prospechom sú označené hviezdíčkou. Za menom je rodisko žiakov, v zátvorke terajšie bydlisko rodičov, keď je iné než rodisko.)

I. ROČNÍK.

(Triedny: výp. učit. Juraj Ammaň.)

1. Božena Buňová z Bytčice. 2. Alžbeta Buštorová z Kopaňo (Prievidza—Púšť). 3. Ludmila Domanická z Veľkej Čiernej. 4. Miloslav Dubovec z Hája. 5. Božena Durcová zo Starej Turej. 6. Mária Ďuricová z Nitr. Sučian (Šuja). 7. *Gabriela Feješová z Handlovej. 8. *Mária Fulmeková z Kolárovc. 9. Štefánia Gabčová z Nosic. 10. *Elena Gilanová z Lipníka. 11. Oľga Gregorová zo Sučian. 12. Emília Halgašová z Hája. Vystúpila. 13. *Anna Halienová z Taráne (Trnovec n/Váhom). 14. Lubuša Hlavinová z Nitr. Stredy (Prievidza). 15. Anna Huljaková z Prievidze. Vystúpila. 16. Anna Hvoždárová z Lubiny (Stará Turá). 17. Oľga Jahrišková zo Sučian. 18. Mária Janeková z Jasenového. 19. Oľga Kachaňáková z Turzovky. 20. Ladislav Kaštan z Kolárovc. 21. Mária Kašubová z Abramovej. 22. Ludmila Klimáčková zo Starej Turej. 23. Viliam Košta z Vrútok. 24. *Jozef Kráľ z Čremošného. 25. Jozef Kučera z Dubového. 26. Zuzana Lettrichová z Dubového. 27. Ludmila Michalcová z Lubiny. 28. Anastázia Murčeková zo Sučian. 29. Anna Nemcová z Dolnej Štubne. 30. Adela Pavlíková z Valašskej Dubovej. 31. Mária Petrovičová z Dolnej Štubne. 32. *Ludmila Podivinská z Márie Vsi (Žilina). 33. Anna Povážanová z Dubového. 34. Anna Pražmová z Kys. Nového Mesta. 35. Božena Ptáková z Podhradia. 36. Vilma Rizmanová zo Sučian. 37. Štefánia Rosinová z Nosic. 38. František Stehlík z Rajca. 39. Jozef Stražovec z Bytčice. 40. Mária Štrbová z Rakše. 41. Emília Tarašová z Hája (Dolná Štubňa). 42. Anna Tomková z Handlovej. 43. Aglaja Uličná z Hája. 44. Otília Veselá z Priekopy. Vystúpila. 45. Evelyná Veterníková z Diviák nad Nitrou (Veľká Čausa). Vystúpila. 46. Ludovít Zeliska z Dolných Otrokoviec. 47. Martin Čeman z Pitvaroša (Maďarsko). 48. Juraj Guťan zo Slov. Komlóša (Maďarsko). 49. Michal Kristof z Ambrózfalvy (Maďarsko). 50. Štefan Vajíček z Čanádalberty (Maďarsko).

II. ROČNÍK.

(Triedna: výp. učít. Mária Chorváthová.)

1. Drahoslava Bargárová z Nového Salaša (Veľká Bytča). 2. Soňa Benešová z Turč. Sv. Martina. 3. Anna Berešíková zo Sučian. 4. Oľga Cavarová zo Starej Ďaly. 5. *Marta Eichlerová z Mikšovej. 6. *Viera Fornalová z Ružomberka (Ružomberok—Rybárpole). 7. Mária Gašparíková zo Slaskej. 8. Ema Hrašková z Príboviec. 9. *Ludmila Hromádová z Veličnej (Sučany). 10. Elena Hrušíková z Ágoty (Štub. Teplice). 11. *Nádeja Kalivodová z Turč. Sv. Márie (Socovce). 12. Oľga Kontšeková z Dvorca. 13. *Viera Kórková z Marcelovej (Štub. Teplice). 14. Anastázia Kúzmová z Prestavlkov. 15. Vilma Madaiová z Ráztočna. 16. Viera Prokšová z Haliče (Ležiacichov). 17. Elena Rišianová zo Žabokriek. 18. *Marta Rošková z Novej Bane (Lednické Rovné). 19. *Božena Rubaninská z Prahy (Lubina). 20. Marica Samardžičová zo Štub. Teplic. 21. Anna Šed'ová z Važca. 22. *Katarína Ševeľová z Mestečka. 23. Irma Šuhajdová z Jasenia. 24. Viera Tarišková zo Žarnovice. 25. *Lýdia Uhlíková zo Starej Turej. 26. Gizela Veneny z Bukovca (Príbovce). 27. Štefánia Začková z Rajca. 28. Hermína Žiarna z Kremnice. 29. Michal Földesi z Pitvaroša (Maďarsko). 30. Štefan Trnkóci zo Slov. Komlóša (Maďarsko). 31. Elena Ziláková z Medgyešgyházy (Maďarsko). 32. Jozef Ražniak z Jalovca (Lipt. Sv. Mikuláš). 33. Štefan Hudák z Pitvaroša (Maďarsko).

III. ROČNÍK.

(Triedny: prof. § 70 Jozef Baran.)

1. *Juliana Mária Bartušová z Nanteuil-le-Haudouin (Francúzsko), (Opatovce nad Nitrou). 2. Štefan Bulo z Kolárovc. 3. *Zora Čierniková z Považskej Bystrice. 4. Anna Danké-Jámbořová z Turč. Sv. Martina. 5. Kamila Ďurčová z Veľkej Čausy (Diviacka Nová Ves). 6. *Mária Gogová z Veľkých Uheriec (Prievidza). 7. *Emília Mária Hlobejová zo Sloviaň (Ďanová). 8. Gizela Javorčíková z Brezna n/Hronom (Pred. Halny). 9. Olympia Elena Jedličková z Horných Hámrov (Kremnica). 10. Viliam Káčer zo Sučian. 11. Bertá Korcová z Kolárovc. 12. *Lýdia Kordíková z Jasenia. 13. Anna Lacková z Jalovca. 14. Oľga Liščuhová z Dolného Kubína (Kremnica). 15. Viliam Lustig z Veľkého Cepína (Dubové). 16. *Irma Madaiová z Ráztočna. 17. *Želmíra Marčeková z Kremnice. 18. *Oľga Marková z Hornej Štubne. 19. Ludmila Nosáľová zo Štožka. 20. Emília Petrovičová z Dolnej Štubne. 21. Božena Ročiaková z Kláštora pod Znievom. 22. *Emília Svitková z Horných Leloviec (Hájniky). 23. Irena Škultéty z Poruby. 24. Anna Trgíňová z Brusna. 25. Oľga Mária Zelínková z Veľkej Bíteši (Turč. Sv. Mratin). 26. Elena Zibrinová z Rybár. 27. Andrej Karkuš z Nagybánhegyeša (Maďarsko). 28. Anna Matejdesová z Čanádalberty (Maďarsko). 29. Zuzana Ročárová zo Slov. Komlóša, Ambrózfalva (Maďarsko). 30. Etela Sokolay zo Slov. Komlóša (Maďarsko).

IV. ROČNÍK.

(Triedna: uč. prof. Anna Krajčová.)

1. *Anna Bukovská z Neppál. 2. Anna Cajchanová z Viesky. 3. *Elena Cavarová z Nitry (Stará Ďala). 4. *Elena Čajková z Rákše (Mo-

šovce). 5. Želmíra Duchoňová z Mošoviec. 6. *Elena Dulová z Danovej. 7. Anna Dzürová z Turian. 8. Ladislav Flimmel z Handlovej. 9. *Anna Gilanová z Lipníka. 10. Viliam Halgaš z Hája. 11. *Darina Hallienová z Dražkoviec. 12. Irena Hanusová zo Sitnianskej (Handlová). 13. *Elena Hrivnáková zo Slov. Pravna (Príbovce). 14. Emília Jariabková z Hája. 15. Margita Junasová z Perneku. 16. *Olga Kubánková zo Sliezskej Ostravy (Lipt. Sliache—Vyšný). 17. Mária Labudová z Nemiec. 18. Ján Lehmann z Vrútok. 19. *Olga Lingešová z Hôrok. 20. *Marta Mandíková zo Sučian. 21. Emília Marčeková z Dolnej Štubne. 22. Mikuláš Mečiar z Handlovej (Prievidza). 23. Mária Mozoláni zo Zvolena (Hokovce). 24. Vojtech Niksch z Vrútok. 25. Emília Petrovičová z Dolnej Štubne. 26. Marta Polerecká z Ivančinej. 27. Hilda Streková z Luganska, SSSR (Sučany). 28. Edmund Sypták z Vrútok. Vystúpil. 29. Danuša Valašťanová z Beckova (Turč. Sv. Martin). Vystúpila. 30. Elvíra Pavoni z Viesky. Vystúpila. 31. Juraj Zelman z Pitvaroša (Maďarsko).

1. CVIČNÁ TRIEDA.

(Triedna: supl. cv. učít. Milína Juríčková.)

I. postupný ročník.

1. *Elena Cajchanová z Viesky. 2. Anna Dubovcová zo Štub. Teplic (Vieska). Vystúpila. 3. Juraj Dubovec zo Štub. Teplic (Vieska). Vystúpil. 4. *Marta Droppová z Púchova (Vieska). 5. Vladimír Föbel zo Štub. Teplic. Vystúpil. 6. Elena Anna Hlavatá z Dolnej Štubne (Štub. Teplice). 7. *Alžbeta Horváthová zo Štub. Teplic. 8. Božena Karasová z Viesky. 9. Anna Kleskeňová z Viesky. 10. Anna Koledová z Viesky. 11. Ján Kotora z Veľkých Kozmáloviec (Štub. Teplice). Vystúpil. 12. *Alena Anna Králiková z Mošoviec (Dolná Štubňa). 13. *Anna Lichtensteinová z Turč. Sv. Martina (Štub. Teplice). 14. Michal Nemeč z Brna (Štub. Teplice). Vystúpil. 15. Jozefína Pavlíková zo Štub. Teplic (Vieska). 16. Ján Pavlovič z Turč. Sv. Martina (Štub. Teplice). Vystúpil. 17. *Anna Rácová z Viesky (Štub. Teplice). 18. *Marta Rothová z Brezovej pod Bradlom (Vieska). 19. Ivan Ján Šiarny z Turč. Sv. Martina (Vieska). 20. Vladimír Šovčík z Turč. Sv. Martina (Vieska). 21. Štefan Štefanka zo Žiliny (Vieska). Vystúpil. 22. Dušan Štrbák zo Štub. Teplic. 23. *Etele Gebrlíňová z Poruby (Štub. Teplice). 24. Ludmila Turzerová z Kláštora pod Znievom (Štub. Teplice). 25. Stanislav Šnovák z Turč. Sv. Martina (Vieska).

2. CVIČNÁ TRIEDA.

(Triedna: supl. cv. učít. Georgína Miková.)

II. postupný ročník.

1. *Miloslava Bartoňová zo Štub. Teplic. 2. *Miroslav Boďa z Diviak (Štub. Teplice). 3. *Ružena Brülllová z Turč. Sv. Martina (Vieska). 4. Jozef Endresl z Dolnej Štubne (Štub. Teplice). 5. Milan Gíreth z Diviak (Štub. Teplice). 6. Vladimír Ján Gúber zo Štub. Teplic. 7. Mária Horváthová z Viesky. 8. Ján Hrušík z Veľkého Peseku (Štub. Teplice). 9. Ján Chvojka z Mošoviec (Vieska). 10. Ján Juraj Kleskeň z Viesky. 11.

*Magdaléna Kuková z Turč. Sv. Martina (Štub. Teplice). 12. Dušan Mažári z Turč. Sv. Martina (Štub. Teplice). 13. *Rút Anna Mračková z Dolnej Štubne. 14. *Mária Štefánia Szekerešová z Čremošného (Štub. Teplice). 15. Ludmila Mária Šimková z Viesky. 16. Miloš Švestka zo Štub. Teplíc. 17. *Jozef Pápež zo Zlína (Štub. Teplice). 18. *Blažena Šolcová zo Štub. Teplíc (Brezno n/Hronom).

III. postupný ročník.

1. Mikuláš Bodický z Bratislavy (Vieska). Vystúpil. 2. Anna Budiská z Viesky. 3. Milan Endresl zo Štub. Teplíc. 4. *Anna Zuzana Krečová z Tisovca (Štub. Teplice). 5. *Pavol Hegedúš z Turč. Sv. Martina (Štub. Teplice). 6. Viera Lettrichová z Feledíniec (Vieska). 7. *Zuzana Oľga Lichtensteinová z Turč. Sv. Martina (Štub. Teplice). 8. Pavol Macák z Mošoviec (Vieska). 9. Milan Pavlík z Turč. Sv. Martina (Vieska). 10. Ján Michal Petrovič z Viesky. 11. Darina Mária Rešetárová z Viesky. 12. *Pavol Ján Emil Sudek zo Štub. Teplíc. 13. *Jaroslav Šovčík zo Štub. Teplíc. 14. Milan Štefanka z Nového Chlumca (Vieska). Vystúpil. 15. Blažena Vrčianová z Turč. Sv. Martina (Štub. Teplice). 16. Vladimír Vajdel z Čremošného (Štub. Teplice).

3. CVIČNÁ TRIEDA.

(Triedny: prid. odb. učit. Ernest Miko.)

IV. postupný ročník.

1. *Gabriela Droppová z Veľkého Maláša (Vieska). 2. Vladimír Eliáš z Dolnej Stredy (Štub. Teplice). 3. *Tomáš Geist z Turč. Sv. Martina (Vieska). 4. Eduard Grolmus z Viesky. 5. Jirina Mária Ivanová z Pardubic (Štub. Teplice). Vystúpila. 6. Jozef Kleskeň z Viesky. 7. Miloslav Ondrej Kleskeň z Viesky. 8. Jozef Kováč z Viesky. 9. Anton Dušan Kunický z Rakše (Štub. Teplice). 10. *Jarmila Miková zo Stakčína (Štub. Teplice). 11. Jaroslav Alexander M. Nemeč z Brna (Štub. Teplice). Vystúpil. 12. *Veronika Anna Novková zo Štub. Teplíc. 13. Dušan Svitek z Viesky (Dolná Štubňa). 14. Eduard Štroffek z Horného Turčeka (Dolná Štubňa). 15. Magdaléna Tyrolerová zo Skleného (Štub. Teplice). 16. Oľga Vajdeľová z Malého Čepčína (Štub. Teplice). 17. Dagmar Váňová zo Zvolena (Štub. Teplice). Vystúpila. 18. Anna Vrčianová z Malého Čepčína (Štub. Teplice). 19. Vladimír Fitt z Bánoviec nad Bebravou (Štub. Teplice).

V. postupný ročník.

1. *Elena Jamrišková z Dolného Turčeka (Vieska). 2. Ivan Jesenský z Jakubovian (Vieska). Vystúpil. 3. Emília Karlovská z Viesky. 4. Július Koreň z Ostrova (Štub. Teplice). 5. Jozef Kováč st. z Viesky. 6. Jana Kováčiková z Turč. Sv. Martina (Štub. Teplice). 7. Miloslav Kráľ zo Štub. Teplíc. Vystúpil. 8. Mária Macáková z Mošoviec (Vieska). 9. Viera Anna Palčeková z Hája (Vieska). 10. Emília Anna Pišková z Viesky. 11. Ivan Pavol Rešetár z Viesky. 12. Jura Ján Rešetár z Turč. Sv. Martina (Štub. Teplice). 13. *Miroslav Švec z Lučenca (Vieska). 14. Marian Uram z Hája. 15. Marta Vardzelová z Trenčína (Štub. Teplice). 16. Eduard Hlinka z Valašskej Dubovej (Štub. Teplice).

OZNÁMENIE NA ŠKOLSKÝ ROK 1946/47.

Školský rok 1946/47 sa začne 2. septembra 1946. Opravné a dodatočné prijímacie skúšky budú 2. a 3. septembra 1946. Pravidelné vyučovanie sa začne 4. septembra po službách božích.

Začiatok vyučovania na cvičnej škole bude 2. septembra 1946.

Poplatky pri zápise sa oznámia žiactvu po prázdninách. Tak isto sa oznámia žiactvu len v septembri aj učebnice.

Žiakov, ktorí neprídu na určený termín na zápis, bude pokladať riaditeľstvo za vystúpených.

Riaditeľstvo.

51.282³⁷